

LIETUVŲ KARIJŲ
CENTRALINIS ARCHYVAS
Brooklyn, N. Y., U. S. A.

"KOVA"
229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.
Savaitinis laikraštis. Leidžiamas Liet. Soc. S. Am.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata: Metams į visas dalis svieto \$2.00
Pusei metų \$1.00
Redaktorius J. B. Smelstorius
Administracijos V. Yakštis.

The Lithuanian Weekly
"KOVA"
Published every Friday
The Lithuanian Socialist Federation
Yearly subscription: In all parts of the U. S. \$2.00.
Advertising rates on application
J. B. Smelstorius, Editor. V. Yakštis, Manager.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RETEŽIUS!

No. 29 PHILADELPHIA, Pa. 16 d. Liepos (July), 1915 m. Metas XI

Vokiečiu Atsakymas į Rusai Sunaikino 51,000 Austru Vokiečiu Gubernatorius Žemaitijoje

Washington. — Vokietija atsakė į Amerikos antrąją notą. Šioj notoj Amerikos valdžia reikalavo, kad vokiečių povandeniniai laivai nekludytų Amerikos ir kitų neutralių šalių laivų ir kad vokiečiai neskandintų nei prieš laivų pirm padavimo ženklą, taip kad galėtų išsigelbėti tų laivų pasazieriai. Jeigu būtų nužiurima, kad prieš laivas, apart pasazierių, dar gabeina ir karės medžiagų bei ginklų, tai ir tokiam atsitikime turi būti duota laiko išsigelbėti žmonėms, o tik tada skandinti laivas. Amerikos piliečių gyvastis neprivalo būti naikinama be perserėjimo, nors jie važiųtu ir prieš laivą.

GARSUS AMERIKOS IŠRADĖJAI PADEDA GINKLUOTIS ŠALIAI.
New York. — Garsiausias Amerikos išradėjas T. A. Edison apsiėmė valdžiai už patarėją laivyno reikaluose. Jis dabar užsiima išradimu naujų prietaisų prieš pomarinių laivų.
Orville Wright, garsus Amerikos lakstyto- aeroplano išradėjas, duoda savo pataravimus Amerikos valdžiai reikale įsteigimo ir išstobulinimo didelio oro laivyno. Jis sako, kad Amerika dabar nėra nei iš vienos pusės prisirengusi vesti karę.

RUSAI SUMUSĖ AUSTRUS. KALKĖS IR KREIDA AUSTRŲ DUONOJE.
Paryžius. — Karės korespondentas G. Verden francų dienraštyje *Matin* rašo apie Austrijos duoną karės metų. Net valdžios kepa moji dunoj primaišyta medžio ir šiaudų "miltų". O privatiniai duonkepiai dasigudrėjo dėti duoną net kreidos su kalkėmis! Grynų kviečių miltų visai negalima gauti pirkti kitaip, kaip tikta su daktaro receptu. Jautienos gi mėsos sveras paduodama po \$1.10. Kaimiečiai ir nepaimtieje karės darbininkai taip nuvarginti karės metu skurdu, kad nori tik tiek, kad karė pasibaigtų, nepaisydami, kas laimės, ar Rusija, ar Austrija, ar kas kitas.

AUSTRAI NEGALĖ ATSLAIKYTI.
Geneva. — Austrų kariuomenės vadai laiko karės tarybas Krokuvoj. Austrai vis ilgesnė linijoj traukiasi Galicijon nuo rusų. Rusai sumusė austrus prie Zamos ir paėmė belaisvėn du austrų batalionų.
Vokiečiai bombarduoja Ossowicę.

IR VOKIETIJOJ BADAS.
Philadelphia, Pa. — Viena vokiečių socialistė rašo savo draugui, kaip dabar gyvena ir galvoja Vokietijos liaudis. Ta liaudis jau nualsinta, ir nori taikos. Maža tokių šeimynų, kurių narių nebūtų likę užmušta, sužeisti ar paimta nelaisvėn. Nors valdžia paėmė duonos monopoliją ir kepa žmonėms taip vadinamą "karės duoną", vienok daugelis žmonių badauja. Ta duona nėra atsakoma. Dešimta dalis visų nedalyvaujančių karėje miršta delei maisto stokos. Valdžia jau nebetaip persekioja socialistus ir kitus radikalus už propagandą prieš karę. Patį pirmiau labai patriotiški dvaisiskiai kirkėsi ir bažnyčiose pradeda kalbėti apie taiką. Už panašias kalbas ir pamokslus karės pradžioje būtų juos atidavę karės teismui. Dabar gi jiems valdžia mažai tekludo. Jau ir vidurinieje žemvaldžiai pradeda murtėti prieš karę. Jie nujaucia, kokia sunkenybe ant jų užguls karės taksos.

KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ GALYBĖ IR ISLAIDOS.
Ivairių karės laivų iš talkininkų pusės yra 231, iš vokiečių pusės 139. Pastebėtina, kad talkininkai turi 179 pomarinius laivus, o vokiečiai 40. Vienok apie talkininkų pomarinių laivų veikimą kaip ir nieko negirdėti.
Talkininkų žemės plotas yra 67,000,000 ketvirtainių kilometrų (kilometrą apie 1 viorstas), Vokiečių, austrų ir turkų žemės plotas 6,000,000 kilometrų.
Talkininkų valstybės turi 800,000,000 gyventojų, o vokiečiai ir jų pagalbininkai tik 150,000,000 gyventojų.
(Siton apyskaiton dar neįtraukta Italija.)
Visoms kariaujančioms šalims karė kasdien lėšuoja \$42,250,000. Vokietijai karė kaštuoja \$8,250,000 kasdieną.

ZEMAITIJA PRIJUNGTA PRIE VOKIETIJOS.
Vokiečių valdžia prijungė prie Vokietijos visą užkariautąją Žemaitiją ir žiemius nuo Nemuno, taipgi ir užimtasias Kurliandijos dalis. Tuo budu Telšiai, Raseiniai, Palanga, Liepoja ir kt. jau po vokiečių valdžia.
Gubernatoriui to viso ploto paskirtas kapitonas von Gossele.

VIESULOJ ŽUVO 100.
Chicago. — Vidurinėse vakarų valstijose siautė didelė vėsusula. Užmušta 100 ypatų Ohio, Ky., Ind., Ill. ir Missouri valstijose.

"JAUNOJI LIETUVA" SUSILIEJO SU "LAISVAJA MINČIA."
"Jaunoji Lietuva" susivienijo su "Laisvąja Minčia" ir leidžia naują savaitinį žurnalą "Pažvalga", kurio metinė prenumerata yra \$3.00. "Pažvalga" redaguoja p. Z. Vitkauskas ir A. Rimka. Bet "Jaunoji Lietuva", kaip mėnesinis žurnalas, dar eis ir toliau.

AUSTRIJOS PASIULYMAI RUMANIJAI.
Austrija siūlo Rumanijai dalyvauti Bukovinos, ir žada duoti rumanų apgyventai Transilvanijai savivaldą, jeigu Rumanija padės austro-vokiečiams kariauti arba bent nepadės austro-vokiečių priešams.

IR VOKIETIJOJ BADAS.
Philadelphia, Pa. — Viena vokiečių socialistė rašo savo draugui, kaip dabar gyvena ir galvoja Vokietijos liaudis. Ta liaudis jau nualsinta, ir nori taikos. Maža tokių šeimynų, kurių narių nebūtų likę užmušta, sužeisti ar paimta nelaisvėn. Nors valdžia paėmė duonos monopoliją ir kepa žmonėms taip vadinamą "karės duoną", vienok daugelis žmonių badauja. Ta duona nėra atsakoma. Dešimta dalis visų nedalyvaujančių karėje miršta delei maisto stokos. Valdžia jau nebetaip persekioja socialistus ir kitus radikalus už propagandą prieš karę. Patį pirmiau labai patriotiški dvaisiskiai kirkėsi ir bažnyčiose pradeda kalbėti apie taiką. Už panašias kalbas ir pamokslus karės pradžioje būtų juos atidavę karės teismui. Dabar gi jiems valdžia mažai tekludo. Jau ir vidurinieje žemvaldžiai pradeda murtėti prieš karę. Jie nujaucia, kokia sunkenybe ant jų užguls karės taksos.

MIRE TURKŲ SULTANAS.
Roma. — Laikraščiu "Nacionale" praneša iš Athenų, kad mirė turkų sultanas. Ta žinia buvo slepiama, bijant sumišimų Turkijoje.

CARO KRYŽIAI ANGLAMS.
Caras dovanuoja po sv. Jurgio kryžių visiems oficeriams ir jurininkams anglų submarinų, kuris nesena nuskandino vokiečių karės laivą Baltijos juroje.

ZEMAITĖS 70 METŲ AMŽIAUS SUKAKTUVĖS.
Vilnius. — Sukako 70 metų amžiaus Žemaitė, talantingiausias lietuvių beltristei. Daugiausiai ji piešė nepalyginamus kaimo gyvenimo vaizdus. Pastaraisiais laikais jos raštai darosi radikalesni; šaukia žmones kovoti delei savo laimės. Tarp žymesniųjų josios veikalų yra: "Kunigo naudą velniai gauda", "Prie dvaro", "Gera galva". Ji bendradarbiavo "Varpe" ir dabar bendradarbiauja "Lietuvos Ukininke", "Lietuvos Žiniuose" ir tarpais Amerikos socialistų laikraščiuose.
Žemaitės kalba tai gyva, vaizdinga liaudies kalba, išpuosta nebaigiamais žmonių praktiškos išminties perlais — liaudies patarlėmis, išsitarimais.
Savo 70 metų sukaktuves Žemaitė praleido Vilniaus kalėjime už išpausdintą "Lietuvos Žiniuose" straipsnį.

MEXIKOS KONSTITUCIONALISTAI LAIMĖJO.
Mexico City. — Konstitucionalistų armija, vadovaujama generolo Gonzales, užėmė Meksikos sostinę. Carranza, viršiausias konstitucionalistų vadas, pradėjo steigti savo valdžią sostinėje.

AMERIKA ATĖMĖ BEVIELIO TELEGRAFO STOTĮ.
Washington. — Suvienytų Valstijų valdžia paėmė savo rankosna didžiausią sviete bevielio telegrafo stotį Sayville, L. I., N. Y., kuri ligšiol buvo vokiečių rankose. Amerikos valdžia nužiurėjo, kad ta stotis suteikdavo vokiečių valdžiai ir jų laivams necenzuruotas žinias iš Amerikos, ypač apie ateinančius ir išeinančius laivus.

VOKIEČIŲ ORO TORPEDO.
Londonas. — Vokiečiai padarė milžiniškai svarbų karišką išradimą: su pagelba Hertzo elektros bangų jie gali iš savo Zepelino orlaivių beveik be suklydimo pataikyti torpedinius šuvis į žemiau esančius daiktus. Tos orlaivių torpedos labai panašios į vandenines torpedas.

KARIAUJA 21,770,000 KAREIVIŲ.
Berlinas. — Wm. Michaelis apskaitliavo, kad šioj karėj dalyvauja 21,770,000 kareivių. Iš talkininkų pusės 12,820,000, iš Vokietijos, Austrijos ir Turkijos pusės 8,950,000.

SUBMARINAS NUSKANDINO RUSŲ LAIVĄ.
Prisidengė Amerikos vėliava. Airijos pakrantiuose ties Tusker Rock vokiečių pomarinis laivas sustabdė Amerikos laivą Normandy ir davė tokį įsakymą kapitoniui: sustok ir tylėk; pomarinis laivas pasislėpęs už Normandy. Nes ateina rusų laivas Leo. Jei neklausysi, tavo laivas bus nuskandytas. Prisidartino rusų laivas, ir vokiečių submarinas iš-uz Normandy leido jam torpedą į šoną. Laivas Leo greit nuskendo. Iš 25 ypatų išgelbėta tik 14.

VIENŲ PRUSŲ KRITO 1,500,000.
Berne. — Karėje lig šiol sužeista bei užmušta vieny tik prusų 1,500,000. Sakoma, kad iš kitų Vokietijos valstybių, kaip antai, Saksonijos, Bavarijos, Wuertenburgo ir kt., krito kita tiek kareivių.
Vokiečių kariuomenėje buvo 40,000 mokytojų, 4,900 jų jau tapo užmušta.

KAIP NUKENTĖJO LIETUVA IR LENKIJA.
Lietuvos ir Lenkijos liaudis nukentėjo nuo karės daugiau, negu bėgai. Pastarieje galėjo kai kurie pabėgti į Angliją, Pranciją ar Holandiją. Lenkams ir lietuviams nebuvo kur pabėgti. Belgai, kaip kulturingos ir pramoningos šalies piliečiai, yra geriau žinomi pasauliui ir todėl gauna daugiau pašalpos iš šalies. Lietuvoj ir Lenkijoje vokiečiai bei rusai išdegino ir sunaikino 200 miestų ir miestelių ir 9000 kaimų.

ROOSEVELTAS ATSIKYSIAŠ NUO SAVO PARTIJOS.
New York. — Rooseveltas išsitarė, kad dabartinė demokratų valdžia daranti šaliai gėdą savo politikinėmis ir diplomatinėmis klaidomis. Todėl Rooseveltas sekamuose prezidento rinkimuose ketina remti republikonų kandidatą, jeigu tai būtų ne per daug atžagarelvus žmogus. Reiskia, Rooseveltas sutinka užmigdyti savo "progresyve" partiją. O gal dar ir pats Rooseveltas kandidatuos ant republikonų tiketo.

STRAIKUOJA 10,000 SIUVĖJŲ.
New York. — Straikavo 10,000 kelinijų siuvėjų. Suvienytos Žydų Darbų unijos ketina duoti paramą. Svarų siuvėjų unija laiko susirinkimus, rengiasi straikana.

RUSAI APSISTOJO.
Rusai, kurie buvo nuviję austrus 12 mylių atgal, vėl apsisotoj Krasniko apygardoj; liovėsi užpuoldinėje priešus ir tikta ginasi.

ANGLIJA GINKLUOJA PASAZIERINIUS LAIVUS.
Londonas. — Anglijos parlamentas nutarė, kad Anglijos tavoriniai ir pasazieriniai laivai apsiginkluotų kanuolėmis prieš vokiečių pomarinius laivus.

ANGLIJA GAUNA \$5,000,000 PASKOLOS.
Anglijos biznierių jau suskolinavo savo valdžiai \$3,000,000,000. Valdžia tikisi, kad per tris savaites gaus paskolos iki \$5,000,000,000.

9 BOMBOS GARLAIVYJE.
Marseilles, Francija. — Tik ką atplaukusiam iš New Yorko garlavyje Kirkoswald rasta 9 bombos, kurios buvo įdėtos cukraus maišuose. Manoma, kad tai ir čia yra darbas Holto-Muenterio, kuris kėsinosi nužudyti Amerikos miliarderių Morgana ir bomba išgriauti Suvienytų Valstijų kongreso butą.

LIETUVIAI APVAGIA LIETUVIUS.
"Nauja Liet. Ceitunga" rašo: "Jurgis Paape iš Didž. Lenkininkų nuėjo be Landroto pavėljimo į Maskoliją, nusipirko ten, kaip jis sako, treigį arklį už 450 markių (apie 207 rub. ir pardavė jį tą pačią dieną už 1,080 markių (apie 500 rub.). Kariškas teismas Tilžėje už tai nubaudė jį ant 100 dienų kalėjimo.
"Ukininkas" rašo: Linkys iš Katyčių nuėjo dar su dviem vyrais Apr 16 d. šių metų linksmas ir drąsus į Maskoliją ir pavogė tenai vienam žemaitiui vežimą su dviem arkliais ir paltį lašinių. Vieną tų arklių pardavus, tapo sumintas ir gavo 3 mėnesius kalėjimo". Tokių atsitikimų, sakoma, daug buva.

atrasti naują viršija visas gerumu ir rėsite jokios agauk, pirm UN LADA. Tąsa ant 8 pusl., 3 šp.

Banditizmas.

Pažvelgus istorijon banditizmą randame tarpe žmonių taip senai gyvuojančių, kaip senai tarpe jos gyvuoja privatinės nuosavybės įstatymas. Kiekviena istorijos periode šalia plėšikavimo ir razbaininkavimo pabėgusiųjų iš vergijos vergų, randame galingus banditus, savo grobimą ir galvažudystes atliekančius legalizuotais būdais. Feodalai-riceriai užsipoila keliaujančius pirklius, kad juos išdu džiūs užgriebti jų prekius; atsiminkime tik vokieškus burgrabus ir raubriterius, angliškus lordus ir jų kompanus, kurie varu grobdavo valstiečiams žemę ir namus; atsiminkime tik musiškes lenkiškai-lietuviškos ponijos "išdykavimus". Ir taip, kad iš vienos pusės banditizmas yra ekonominiu terroru—pagieža pabėgusių vergų,—iš kitos pusės jis yra privilegijuotų klasų grobimo politika.

Bet šiandieninis banditizmas principaliai skiriasi nuo praeities banditizmo, kaip tiesioginė užmušėjystė skiriasi nuo mirties pavojaus, kilančio nuo muščių lauko, kur puva išduoti nelaidoti lavonai. Ginkluotas banditų užpuolimas gali išduoti keliaujančių burelių žmonių; kilantis nuo puvančių lavonų maras gali išduoti visos šalies gyven-tojus.

Kaip maras yra baisnis ir pavojingesnis už terrorą, taip šiandieninis laikraštinis banditizmas yra pavojingesnis ir baisnis už paprastą burglerystę, prieš kurią taip smarkiai kovoja privatinės nuosavybės įstatymo sargai ir šiandieninės kapitalizmo sistemos apginėjai.

Plunksnos banditai, lyg tie feodalūs gadinės riciai, šiandien be baimės gali piktadariauti. Kapitalistiškos valstybės įstatymai iš tos rūšies banditų atsakomybės nereikalauja, tačiau jie visgi neluosi nuo atsakomybės priešais visuomenės etikos taisykles.

Laikraštinis banditizmas ir mūsų visuomenėje taipgi susitinka su doresnių žmonių pasipiktinimu. Delto tai jau daug kartų kalbėta, daug kartų mėginta įieškoti priemonių blogui pašalinti. Bet kol kas veltui. Ir šių metų Spaudos Draugijos suvaziavimo reikalingumą pamatuota ir tuo reikalu, kad nu-stačius šokiškas laikraštines etikos taisykles. Socialistišką spauda, pasipiktindama, kad Spaudos Draugijoje garbingais nariais skaitomi tokie paleisturnariai, kaip "Katalikas" bei "Vienybė Lietuvninkų", atsiskakė suvaziavime dalyvauti. Tiedu laikraščiai, lyg puvantie lavonai skleidžia demoralizacijos pusėsių bakterijas, maru gręšiančios moralę bei etikai. Spaudos Draugija tačiau nema-to "Kataliko" nr. 149, bei "V. L." nr. 27. Viens tų laikraščių per akis begėdiškiausiai viešai meluoja, šmeiždamas socialistus, antras tyčiomis be jokios paaiškinančios iš savo pusės pastabos skelbia pramanytą nebu-tybę apie "Raudonąją Ranką", kurios tai draugijos valdyboje "esą žymūs socialistai, kaip ve: L. Pruseika ir J. Neviackas bei kiti". Nors tasai myriop nuteis-tas banditas (B. Montvidas) ir teisme atsaukė tai, kad detek-tyvas — galbut su pagelba ka-talikiški ir vienybinių banditų — sutaisė priešais socialistus, ir po kuo B. Montvidas pasira-sė — tačiau "V. L." paskelbtą bjauriausį melą palieka visuo-menėje nepaaiškintu.

Kuo tokį darbą galima pava-dinti? Delto "Laisvė" rašo: "Baisus ir bjaurus melas tapo paleistas ant laisviečių

Pruseikos ir Neviacko. Apie tai mūsų skaitytojai bus pati-rę iš atskaitos apie Bernardo Montvido nuteisimą miriop.

"Tulas Malinauskas, detek-tyvas iš New Britaino, papa-sakojo buk jam B. Montvidas sakęs, jog Amerikoje gyvuoja juodrankių organizacija, ku-rjos prezidentu esąs Pruseika, kasierium Neviackas, o sekretorium Šestokas.

"Tas negirdėtas šmeižimas teisme tapo atsauktas. Ir su-prantama! Juk išmislas apie juodrankių organizaciją yra tai pasaka iš tukstančio ir vienos nakties, yra tai nesutu-rimos detektyvų fantazijos padarinys.

"Nekurie lietuvių laikraščiai pasigarduodami pranešė tą žinią savo skaitytojams. Kaip "Vien. Liet.", tai net nepa-minėjo, kad teisme tas viskas tapo atsaukta.

"Kurgi dora, kurgi krisle-lis gėdos — klausime mes jų!

"Juk "Laisvės" žmonės ne nuo šiandien žinomi plačiai visuomenėi. Jie veikia spaudoj ir draugijose. Nei ant vieno iš jų niekuomet nebuvo mes-ta nei mažiausia dėmė. Jie visuomet buvo pirmose mūsų visuomenės judėjimo eilėse. Jie veikė ir veikia viešai. De-simtys tukstančių žmonių skai-to jų rašus, girdi jų prakal-bas.

"Mes žinom, kad nei mūsų didžiausi priešai netiki tam purvinam melui. Bet šmeiž-dami Pruseiką ir kitus jie nori mestė juoda šešėlį ant viso socialistų judėjimo.

"Kas turėjo akis ir matė, kas turėjo ausis ir girdėjo—tas žino, kad nuo pat pradžios šios bylos kunigai norėjo į-veltį socialistus. "Laisvėje" apie tai jau buvo rašyta. Bet jiems nepavyko tas padaryti. Užmušėjai pasirodė neturį jokio ryšio su socialistais. Jie neveikė vardan kokios nors ideos.

"Tą supranta tautininkai ir kunigai, bet jie nesigėdi šmeižti mūsų vardą.

"Tebuna jiems gėda už tai! Kurgi mes nueisim, panašiais įrankiais kovodami?

"Mes tikimės, kad visi mu-sų draugai ir skaitytojai bus su mumis ir nepaliks mus vie-nus valandoje, kuomet pritari-mas ir geras žodis mums taip labai reikalinga."

Kam gi drumst vandenį?

Tuluose laikraščiuose patilpo p. Šimkaus atsišaukimas "I Lie-tuvių Visuomenę Amerikoje". Svarbiausiu tame atsišaukime yra užreikiškimas:

"Eisiu visur, kur mane pa-šauksite.

"Pinigus, surinktus mano prakalbose, siųsiu patsai po Jusų kontrole į Vilnių Lietu-vių Draugijai Nukentėjusiems del Karės Šelpti, kuri čion mane atsiantė. Jeigu aukau-tojai išreikš morą nusiųsti ki-tai panašios rūšies įstaigai—išpildysiu jų norą ir siųsiu, kur man nurodys."

"Naujienos" matomai delto p. Šimkaus atsišaukimo ir už-reikiškimo rašo:

"Kol-kas betgi St. Šimkus tikisi veikti savystoviai, kal-bėdamas visiems, kas tik ji pakvies, ir neatiduodamas su-rinktų aukų Tautos Fondui, bet siųsdamas jas jo draugijai tiesiai Lietuvon, arba ir ki-toms organizacijoms, jeigu to norės aukautojai bei prakalbų rengėjai. Kaip nuo atstovo draugijos, kurio daugiausia klerikalai figuruoja, didesnio bešališkumo nuo St. Šimkaus negalima norėti. Vienok tas faktas, kad jis tokią draugija-

atstovauja, visgi negalės jo nepriartinti prie klerikalų ir jo savystoviai veikime. Klerikalai dar gali susigriebti ir lengvai jį paimti į savo rankas daugumoje Amerikos vietų. Tam dar tur but galės pagelbėti ir p. Balutis Nebe-reikalo jis taip prisipiręs kal-ba savo lapelyje, kad "taip to-liaus neprivalo buti".

"Bet, kaip ten nebūtų to-liaus, dabar ir pažangieji žmo-nės, kairieji tautininkai ir so-cialistai, gal Šimkui rengti prakalbas, kadangi jis sutin-ka pasiųsti Lietuvon aukas toms organizacijoms, kurias nurodys aukautojai. Pažangie-ji žmonės gali siųsti Lietuvon aukas tik pažangiųjų organi-zacijoms".

"Naujienos" daro išvedimą, kad "pažangieji žmonės, kairie-ji tautininkai ir socialistai gali rengti prakalbas". Ar bendrai ar atskirai — to nepasako. Ben-drai rengti, kaip jau yra mūsų spaudoj paaikinta, — butų tuš-čios pastangos. Atskirai rengia-mose gal ir galima butų kas veikt. Tik su tuo, kaip nuskirti kam siųsti aukas — tai tikra bėda. P-nas Šimkus sako, kad nusiųs-tai įstaigai, kurią nurodys au-kautojai. Jeigu susirinkimas, da-leiskime, bus suauktas pažan-giųjų žmonių, jame esanti pu-blika savo didžiūmoje bus ne-pažangioji, bet konservatyvė.

Kalbėtojais, aiškindamas kam aukas siųsti, pildydamas savo siun-tėjų jam pavestas pareigas, pa-aiškina, kad "geriausiai siųsti per "Lietuvių Draugiją Vilniuje" Leiskime sau manyti, kad pa-žangieji daugiau atjausdami rei-ka, daugiau ir aukausi. Gi balsuojant del nuskirimo įsta-igos, kuriai turi but surinkti pi-nigai pasiųsti, didžiama pripa-žins tą įstaigą, kurią kalbėtojas išgyrė, ją atstovaujamas. Bal-suosią ir tie, kurie nei skatiko nedavė. Aukautojai tat negal nuskirti, jie liekasi apvilti, jie neužsiganėdina — kokios tad pasekmės?..

Aiškinti to, turbūt nėra nei reikalo. Labai teisingai pasako "Per-žvalgoje" p. A. R., sakydamas: "Nebus Amerikoje Lietuvis, kuris negeistų kuomi norint Lietuvos žmonių vargo pa-lengvinti. O vienok siųsti savo auką per rankas žmonių, kurie ateityje — nors ir ne-sąmoningai—gali pasinaudo-ti ta auka saviems politikos tikslams (draugija "K." R.), priešingai mūsų įsitikini-mams, — tai ir skaudu ir ne-malonu. Net tuomet, jeigu butų žinoma, kad tie žmonės dabar dirba su tyriausia šir-dimi be jokių pašalinių tiks-lų".

Leiskime, kad draugija ir ne-pasinaudotų auka saviems, mums priešingiems tikslams, tai visgi ji, tarpininkaudama tarpe mūsų (aukautojų) ir šelpiamų-jų tarp jų pastarųjų savo inta-ką į juos sutvirtins, o mus mu-sų klesinėje kovoje apsilpnins.

Tat kamgi drumst vandenį? Kam pasakot, kad galima ben-drai veikti, kuomet taip aišku, jog taip ilgai, kaip p. Šimkus yra atstovu klerikalų draugijos, pažangioji mūsų visuomenės da-lis p. Šimkaus patarnavimais ne-gali naudoties.

Mūsų nuomone p. Šimkus ga-lės siųsti aukas "Gydymo bei Maitinimo" dr-jai, arba kad ir "Agronomijos ir teisių pagelbai teikti" dr-jai tik tada, kada pra-kalbų rengėjai, o ne aukautojai spres, kam aukos turi but pa-siūstos.

Antras svarbus dalykas, tai tas, kad Vilniūn siunčiamomis aukomis nuo karės nukentėję suvalkiečiai ir kauniečiai, esantie po Vokietijos globa — negali but šelpiami.

Mes dar kartą pakartojame sa-vo reikalavimą L. S. F. komite-tui, kad tasai nelaikytų surink-tų pinigų, bet raiptųsi surasti

atsakančius aukų siuntimui ke-lius ir surinktus pinigus taip greit siųstų, kaip greit susiren-ka tikamesnė pasiuntimui suma.

Nedrumskime vandenį ir ne-painiokime reikalų, bet reikalau-kime iš įsteigtos šelpimui įsta-igos, kad ji savo priedermes at-sakančiai pildytų, kad nesulauk-tų panašių visuomenės užmeti-mų, kokių užmetimų vertas šiand-ien jau yra Tautos Fondas, da-linantis pinigus Gabrieliam.

Amerika trokšta žmonių krauju.

Pagarsėjusi darbinikiškoji a-gitatorė, senelė "Mother" Jones, kalbėdama andai darbininkų su-sirinkime, Springfield, Ill., pa-sakė: "Amerika yra tokiame pa-tavojuje kaip buvo Europa Amerika trokšta žmonių krau-jo"

Ir tuos jos žodžius pilnai pa-vertintina dabar buržuaziškoji spauda, šaukdama, kad visa ša-lis stoja prezidento Wilsono pu-sėje, o tasai, kurstomas kapita-listų ir skatinamas savo "įžeis-to" putnumo, stropiai rengia ka-rę su vokiečiais. Jau tuli laik-raščiai šaukia, kad atsakymu Vokiėtijai turi buti Amerikos liuosnorių šaukimas karėn, ki-taip pasakius, mobilizacija.

Vokietija, mat, ji Amerikos paklausimą delėi Vokietijos sub-marinių elgimosi, nesiskubinda-ma atsakė:

"1) Vokiečiai nenori ir ne-mano užpildinėti amerikoniš-kus laivus, nei naikinti ameri-kojų nuosavybę.

"2) Suvienytos Valstijos privalo neleistį gabenti kariš-ką amuniciją ir sprogstančias medžiagas pasażieriniams sa-vo laivams, apleidžiantiems Amerikos uostus.

"3) Vokiečiai privalo gauti užtikrinimą, kad Amerikos pi-liečiai nekeltus kariaujančių valstybių laivais, gabenančiais amuniciją.

"4) Vokiečiams turi buti pranešama, kada amerikoniški piliečiai randasi ant tokių lai-vų, kurie gali but užpulti.

"5) Suvienytos Valstijos pri-valo padėti, kad nužiuromi ka-riaujančių valstybių laivai ga-lima butų be kliūčių vokiečių submarinams sukontroliuoti ir peržiūrėti jų gabenamą pre-kių kokybę.

"6) Vokietija skaito nepa-matuotu Suvienytų Valstijų reikalavimą, kad kariavimą su pagelba submarinų aprubežia-vius tik britiškųjų salų apiru-biu".

Tas maž-daug yra vokiečių atsakymo turinio branduolys.

Tuo tarpu jau žinoma, kad Amerikos valdžia paėmė savo kontrolėn vokiečių bevielinio telegrafo stotį Seyvilėj (Ameri-koje), kad neleidus vokiečiams patirti, kokie amerikoniški laivai iš Amerikos išplaukia su amuni-cija Europon. Aišku, kad valdžia nei nemano stabdyti iš Ameri-kos siuntimą amunicijos talki-ninkams.

Ar ilgai dar Amerikos darbi-ninkai leis Amerikos kapitalis-tams tukti Europos žmonių krauju ir gyvastimis?

Tuo siuntimu kariaujančioms valstybėms amunicijos juk žu-doma netik Europos žmonės, bet delto rengiama karė ir čia Amerikoje. Kapitalistiškoji Ame-rika trokšta žmonių krauju. Valdžia pildo kapitalistų norą ir rengia šaliai baisesius nuosto-lius.

Nejaugi tikri amerikiečiai, ti-kri laisvės ir žmoniškumo my-lėtojai, tikri šalies gerovės ap-ginėjai leis tai valdžiai pildyti kapitalistų piktadariškus pagei-davimus? Ar Amerikos proleta-riatas stos pono Wilsono pusė-jie ir surengs čia sau baisesį žmonių skerdyne?

Ne! mes, Amerikos proleta-riatas, protestuojame prieš ka-rės rengimą!

FAKTIŠKI PATEMIJIMAI.

"Ateities" klausimai.

"Ateitis"—senbernių "jaunimo" organas—"išgvildeno" visus vi-suomenės klausimus, apart vieno klausimo, kuris, josios nuomone, yra nepaprastai svarbus. Tai klausimas: Ar kun. Delinio ke-liu "ešdėnė" kiura ar ne? Ši-tą klausimą "Ateitis" paduo-da kuorimčiausiam visuomenės apsarstymui. Prie šio rimto "Ateities" sumanymo aš pridė-du sekantį pataisymą: "Ir ar "Ateities" makaulė visados kiura ar tik tarpais prakiura?"

"Laisvės" redaktorius žydų spaudoj.

"Laisvės" redaktoriaus straip-snius apie Lietuvą talpina di-džiausias žydų socialistų dien-raštis "Vorwaerts". Inešimas klerikalams: Išrinkite komisiją ištirimui, ar "Laisvės" redaktori-us tik nebus žydas.

"Katalikas" turi dvejopą giesmę apie karę.

Kada vokiečiai rusus sumuša, tai "Katalikas" gieda savo Je-remijadas prieš karę ir prieš jos bausimus. O kada rusai užmu-ša porą austrijokų, tada "Katali-kas" džiaugiasi: reikia, girdi, aplaužyti teutonams ragus.

Darbininkų mulkinimo sąjunga.

Kun. Kemešis organizuoja katalikų "darbininkų" sąjungą. Kaip gi kunigai daugiau prie žmonių prieis? Turi juos zo-džiaus klaidinti. Žmonelės pa-manys, kad tai kokia tikrai dar-bininkų organizacija, nors tai tik ta pati bažnytinė kunigų engiama tamsioji minia, pa-vadinata darbininkų sąjungos vardu.

Nors kunigėliai velniu regi Lietuvii Socialistų Sąjungą, bet jos vardui mėgdžioja. Bet dar-bininkai greit pamatys tą "mon-key biznį", kaip tik jiems pasi-taikys kovoti už buvio pagerini-mą.

Juodoji partija prieš p. Šimkaus ypatą.

Kun. Krušas Chicagoj išvadi-no p. Šimkų, Lietuvių Draugijos atstovą, begėdžiu. Tik-ką dar "iškustas" j kunigus Vaičiunas p. Šimkų jau tėveliškai išbarė. Dr. Rutkauskas pastatė jį ne-užsitikėtinu žmogaus vietoj ir arđė jam rengiamuosius susi-rinkimus. Iš tokio elgimosi rei-kių stebėtis, jeigu nebutume apsispratę matyti mūsų klerikalus visados taip chamiškai elgian-ties.

Šliupas vis ragina prie Markso.

Dr. Šliupas savo prakalbose pastaruoju laiku ragina žmones studijuoti socializmą, skaityti Markso ir kitų socialistų raštus ir tt. Bet, matyt, pats daktaras tų raštų neskaito, jei vis dar taip nesocialistiškai kalba apie socialistų organizacijas.

P-o Balučio "meilė" SLA viršinininkams.

Iš p. Balučio pastabų matosi, kad jisai "myli" SLA. sekretori-ų Strimaitį nemaziau už SLA. prezidentą drg. Živatkauską.

Dr. Rutkauskas, kaipo šmei-žikas.

Dr. Rutkauskas apšmeižė p. Šimkų. Pastarasis šaukė Rut-kauską j trečiųjų teismą. Rut-kauskas to teismo neprisiėmė. Savo atsakymu nuo trečiųjų teismo Rutkauskas parodė savo kaltumą geriau, negu patsai teis-mas butų galėjęs prirodyti.

Rusai apleidė vokiečius skurdo gaivalais.

"Amerikos Lietuvis" rašo: "Rusų utėlės ir blusos priešais vokiečius".

Gudrūs tie rusai. Patįs nepa-jiėgė atsilaukyti prieš vokiētį, tai užleido jį savo blusomis ir utėlėmis. Išsimisljo pigų "vais-ką", ar ne? C. Videns.

Atviras Laiškas Krikščionių Dvasiškiems Vadovams.

Gerbiamieji Doros Apaštalai:—

Jau tuo bus du tukstančių metų, kaip jūs, neva sekdami ramųjį Kristų, keliat krikščio-niškos bažnyčios mokslą augė-čiau debesų, kaustydami pasau-lio žmonijos protą, platinot krikščionių idealus tarp viso-kių tautų ir žmonių rasijų vi-sokiais būdais. Kur negelbėjo jusų saldus ir meilus žodžiai, ten vartojoj kardą, ugnį ir in-klvizicijos įrankius. Ir ačiu ju-sų uoliam pasisventimui, šiand-ien jau yra didžiama pasaulio žmonių jusų pasekėjais ir gerais krikščioniškos bažnyčios nariais.

Visų plataus pasaulio vieš-patyčių valdonai: carai, kaize-riai, karaliai, prezidentai, kuni-gaikščiai, ponai yra geri krikš-čionis. Taip lygiai ir jų visi pa-valdiniai, susidedantie iš milio-nų, nominališki krikščionis—iš-sidalinę j ypatingas sekas, ir nuo augščiausio valdono kara-liaus iki žemiausiam vergui ar-tojui, visi lygiai ir akiai tiki j Kristų ir jo gerą mokslą, visi rytas ir vakaras kalba vienus ir tuos pačius poteries, prisieg-dami Augščiausiam, kad, jie mylės savo artimą, kaip patįs save, viens kitą neužmušinė, neapvog, nesvetimoteries ir abelnai, nedarys vieni kitiems to, kas yra patiems negera. Iš šalies žiurint, ši visa ideališka krikščionių orientacija iki šiai dienai, žmonėms, kurie nežino krikščioniškos istorijos, atro-dė labai gerai ir puikiai.

Bet dabar, kada po visų pla-čių Europą pasiliejo milžiniški klanai kraujo ir asarų, kada bai-siausi kalnai sukrauta lavonų, kada kaimai, miestai, namai, mu-zėjai, katedros, universitetai ir kiti grožės, mokslo, kulturos ir dailės institutai, kuriuos per periodus amžių gubiausai archi-tektoriai, inžinieriai, skulptoriai ir kitoki dailininkai, dėdami vi-šas savo dvasiškas ir fiziskas spēkas subudavojo, kada vis-dabartinė civilizacija tapo pa-versta j nuozmiausį, pikčiausį ir baisiausį debesį vargų, skurdo ir juodžiausį nelaimių, kuriuo-se žūsta šimtai milijonų našlių, siratų ir drebančių senelių. Mes esam priversti pas jus krikščionių dvasiškus vadus pa-klauti: Kur dingo šiandien tie skaitūs krikščioniški idealai? Kur dingo anas krikščionių tikėjimas su visais gražiais mulo burbulais? Kur dingo krikščio-niška artimo meilė? Kas gi pra-rijo tuos dešimtis dievo prisaky-mų: "Neužmušk!", "Nevogk!"

Kas gi šiandien pasidarė su vi-su krikščionišku civilizuoju pa-sauliu? Gal pasakysit, kad carai, kai-zeriai, karaliai, prezidentai ku-nigaikščiai, ponai per savo tur-tingumą ir išdidumą nepaiso jau nei tikėjimo, nei Kristaus ir elgiasi taip, kaip jiems tetinka. Taip gi prasčiokai-vargdieniai per savo neapsakomą gyvenimo sunkumą ir aklą tamsumą ne-supranta ir nežino Kristaus mokslo ir krikščioniškos artimo meilės vertės, delto gi jie, spjau-dami vienas kitam veidan, sker-džiasi ir piktadariauja, griau-dami visą gyvenimą. Na, gerai. Bet kas gi pasidarė su jumis visais krikščionių dvasiškais va-dais, ramaus Kristaus įpėdiniais? Ar ir jūs visi kartu pasijutot su visais kitais krikščioniškais-patriotiškais barbarais? Ar ir jusų širdis ir sąžinė jau prad-ėjo esti kraugeriško patriotizmo gangrina, kad negalit išlaikyt nedalyvavę kruvinoj mirties puotoj? Delto gi jūs visi kartu, spjaudami j dievo prisakymus, atsidavėte akiai tarnystei krui-vini tironų, vieni iš vienos pusės, kiti iš kitos vedat demonstraty-viškai su kryžiais ir ikonais mi-lionus aklų vargdenių ant pek-liškos karės lauko ir statot juos Pabaiga ant 4 pusl.

STABMELDIS

Iš Jack Londo'o apsakymo vertė J. B. S.

Papitė mudu persiskyrėva. Aš pasilikau o jis iškeliauvo tėvynėn Bora-Bora. Po šešių savačių jis sugrįžo, kuo nemaža mane nustebino, kadangi jisai man buvo sakęs apie savo žmoną, pas kurią jis nuprėdė važiuoti, kad daugiau niekad nuo jos neatsiskyrus.

— Kada gi tamsta išsirengiat į kelionę? — Jis užklaušė mane po pirmo pasisveikinimo.

— Už patraukiau pečiais, nesa man buvo sunku atsakyti į tokį klausimą.

— Į kur? — pasėkė antras klausimas, į kurį dar sunkiau buvo atsakyti.

— Pasaulin! Aš noriu matyti visą pasaulį, visas juras ir sauzemius, artimus ir tolimus nuo čionai.

— Aš keliausiu sykiu su tavim! — stačiai užreikė jis. — Mano žmona pasimirė.

Aš brolių neturėjau, bet man prisieidavo tēmyti į broliškus santykius, ir išdrįstu pasakyti, kad vargu koks-nors žmogus tiek labo padarė savo broliui, kiek man padarė Otoo. Galia dar su įsitikinimu pasakyti, kad ačiū stabmeldžiui aš likau visai kitokiu žmogumi ir ytin geresniu žmogumi.

Mažai paisydamas apie kitų žmonių kokybę, aš turėjau bet teisingu ir prakliniu akse Otoo. Delei jo aš neišdrįstu kuo-nors sutersti savęs. Savo meilės link manęs spėka jis iškėlė mane idealėn augštybėn ir pradėjo žiūrėti į mane lyg į savo ryšies fetišą; dažnai buvo valandos, kad aš nekrisdavau pragaro bedugnėn tik todėl, jog pačiu kraštutiniaj paskutiniū momentu atsimindavau Otoo ir jo atsinešimą linkui manęs.

Jo pasididžiavimas manimi mažu-pamažu perėjo manespi, ir nejučiuomis aš pats sau likausi viršausia asmeniško kodekso taisykle: nedasileisti nieko tokio, nuo ko galėtų nukentėti manoji garbė.

Suprantama, aš ne antsyk patyriau jo jausmus link manęs. Jis juk niekadoms nekaldavo apie savo jausmus, bet laipsniškai aš pradėjau suprasti kaip augštai jis apie mane mano, ir kaip skaudžiai aš jį įžeisčiau šiokiu bei kitokiu nepriderintu pasielgimu.

Traukyje 17-os metų mudu buvova neperskirtinai draugais. Traukyje 17-os metų mudu gyvenova pats pats, ir jis sergėdavo mane, kuomet aš sirgėdavau, kovodavo už mane, geisdamas, kad visos man skiriamos žaidzos tekty jam.

Jis visuomet užsirašydavo ant to laivo, kuriuo aš keliau, ir tokiuo būdu mudu apkeliauvo visą Romųj oceaną. Mes pasiekėva ir tolimesnius Vakarūs, užsukova ir į Luizetą, Naująją Britaniją, Naująją Irlanđiją ir Naująją Hanoverą. Mes tris kartus pergyvenova sudūžimus—Archipelagė, ties Fidži salų ir netoli Santa-Cruz. Mes nepalikome jokios tokių vietų, kuri teikė kad ir mažiausią viltį, jog bus galima pasipelninti, parduodant perlus, perlmutrą, koprą bei mušles.

Tas prasidėjo Papitėje, tuojas po to, kaip jis užreikė savo pasiryžimą lydėti mane ant visų jurų ir sauzemių. Tuomet Papitėje buvo klubas, kur susiedavo visi narai, kapitonai, pirkliai ir Pietinių Jurų avanturistai. Žaismės ir pasilinksminimai ten buvo nemenki, ir nemenkos išsigėrimo proporcijos. Rasi, aš klube visuomet budavau ilgiau, negu priderėjo, bet nepriklausmiai nuo mano išėjimo laiko aš visuomet už durų sutikdavau Otoo, kuris parlydėdavo mane namo.

Iš pradžių tas juokino mane, todėl aš padariau jam pastebėjimą, kad aš visiškai nereikalauju auklės rūpesčių del manęs. Po to jau aš daugiau nematydavau Otoo laukiančio už durų, bet po savaitės laiko vėliau aš patėmijau, kad slėpdamas medžių šešėlyje, jis sekta mane ir nei sekundai neišleidia iš savo akių.

Kasgi man likosi daryt? Nežinau kas ištikrųjų privertė mane tai padaryti, bet aš pradėjau ankščiau grįžti iš klubo namo. Atkartojau, jis nuodugnai perdirbo mane, o prie to visai nebuvo žiauriu ir neatlaidžiu įsakytojumi. Jam nebuvo žinomas krikščioniškosios moralybės mokslas. Visi Bora-Bora gyventojai priėmė krikščionybę, tik jisai vienas pasiliko stabmeldžiū. Taip, jis buvo vienintelis stabmeldis, vienintelis netikintis žmogus, kuris, tvirtai žinojo, kad po mirties jis bus mirsusiū. Taip, jis tvirtai žinojo dar ir tai, kad reikalinga yra teisingai žaist ir linksminies, ir taipgi teisingai atlikti darbas. Jo akys smulkioji niekystė neturėjo jokio skirtumo su užmušėjyste. Aš ypačiai esu įsitikinęs, kad Otoo greičiau pagerbtų žmogūdų, negu žmogų, darantį nepabaigtinas smulkias šunybes.

Santykiuose su manim jis kaip tik ir laikėsi tos taktikos, kuri—vienintelė—galėjo į mane paveikti. Žaismėje jis neskaitė neleistinu nieką tokį, kas galima vartoti, nedarant skriaudos. Maža to, jis pats buvo karštu žaismės mėgėju. Bet jis lankiai kalbėdavo: iki vėlai užtrukti—sveikatai kenksminga. Jam dažnai teko matyti žmones, kurie atsidavė lėbiui užsimiršo savo sveikatą ir laiką, delto mirėdavo džiova bei drugiu. Jis taipgi nieko priešingo neturėjo priešais spiritinius gėrimus—bet jo nuomone tie žmonės, kurie geria virš saiko, patįs sau daro skriaudą. Jis pažinojo

ir tokius žmones, kurie mirė tik delto, kad gėrė perdaug škotiškos "whiskės".

Užvis labiau jis brangino mano pasitenkinimą. Už mane jis pradėjo galvoti, už mane rokuotie, spręstie, daryti planus ir sumanymus, už mane ir delei manęs. Turiau prisipažinti, kad iš pradžių visa tai darė ant manęs nesmagiausį įspūdį delto, kad aš abelnai nemėgėu ir nemėgiu kišimo pašalinių žmonių nosies į mano asmeniškų reikalus. Tačiau nedaug laiko reikėjo tam, kad išsiaiškintų, jog Otoo daug mažiau rupinasi nuosovais reikalais, negu mano. Prie to aš turėjau pripažinti ir jo gabumus ir dargi tokią išmintį, kokios man visuomet truko.

Aš jį laikiau augščiausia kokybe, apdovanota ypatybe, kuri leidžia taippat gerai dalykus matyti iš arti, kaip ir iš atstui. Aš netrukus pradėjau visame-kame klausit jo patarimų ir nurodymų, ir vis pasirodydavo, kad mano interesai jam daug geriau ir smulkmeniškiau žinomi, negu man pačiam. Žinoma, tas galima buvo išsiaiškinti tuomi, kad jisai arčiau, negu aš, ėmė mano reikalus savo širdin.

Aš buvau jaunas ir mano širdis buvo dar jaunesnė. Visiškai jautnutė širdis—pats likimas paskyrė man žmogų, kuris be jokios sau asmeniškos naudos užsiėmė mano reikalais ir reikalėliais. Galiau tikrai sakyti, kad jeigu nebutų buvęs su manim visuomet Otoo, senai jau manęs nebutų tarp gyvųjų.

Leiskite man privesti pavyzdį,—vienas iš daugelio, vienas iš be skaičiaus.

Sėdėjova mudu su Otoo ant Sámoo kranto. Po ilgų vargų man pasisekė patekti ant vieno laivo, kaip nuolatinis darbininkų samdytojas. Nėra kas pasakoti apie tai, kad sykiu su manim ant laivo pateko taipgi ir Otoo. Ant to ir ant kitų penkių laivų mes praleidova apskritus šešis metus ir išsibastėm išilgai ir skersai visą Melaneziją. Otoo visuomet sudorodavo reikalus taip, kad "kartu su manim išsėsti ant sauzemio ir kartu sugrįžti ant laivo." Paprastai budavo taip, kad darbininkų pristatytojaus valtis priedavo prie pat kranto ir ten atsibudavo derybos su čia buviais delei parrisamdymo darbininkų, norinčiųjų gauti darbo. Atstume šimto pėdų nuo pirmos valtios budavo antra, taip vadinamoji "pridabojanti" valtis. Kai tik mes prisiirdavome prie kranto, Otoo mesdavo yrklus ir sėdavo prie vairo, kur visada po beržinių šakų ryšuliu gulėdavo užtaisytas šautuvas. Kitose vietose valtyje taipgi budavo paslėpti užtaisyti komandos šautuvai. Negalima neprimint nors dalies tų atsitikimų, kuomet grėšiantis šauksmas bei nelauktinas šūvis pasigirsdavo, Otoo visuomet apsaugodavo mane nuo neišvengiamo pavojaus, o nesykį ir mirties.

Atsimenu vieną atsitikimą, kuris atsitiko mums ant Sante-Anna salos. Valtis, kaip ir smėlio. Tomis mūsų padėjimo sąlygomis, nusprendė pasinaudoti apžėlusėjį kanibalai. Pastebėjusi pavojų "dabojanti" valtis paskubėjo mums pagelbon, bet negalėjo būti jokios abejonės tame, kad iki jai pribusiantis pa pagelba, mes butume buvę apsupti nuožmuolių hordos. Otoo neprarado galvos, tuoj, kai tik išvydo atbėgančius nuožmuolius, šoko iš valtios ant kranto su pilnu glėbiu įvairių prekių, kuriuos pradėjo svaidyti į visas puses prieš atbėgančią minią.

Tas pasirodė viršjančių žmogaus spēkas. Matant skrendančius į visas puses peilius, tabaką, blizgučius ir kitus daiktus, laukiniai puolėsi ranioti ir visiškai užsimiršo apie mus, o mes tuo tarpu nustumėm valtį nuo smėlio ir susijrėme tolyn nuo kranto, traukyje kelių minučių buvome jau atstume gerų keturioliosdešimčių pėdų. Po keturiu valandų vėliau aš ant to paties kranto nusamdžiau trisdešimtį darbininkų.

Neužmiršiu ir sekancio atsitikimo, kuris atsitiko ant vienos Malaiti salų, kurios gyventojai skaitomi nuožmiausiais iš tarpo visų Salomono salų grupės gyventojų.

Čia buviai priėmė mus labai draugiškai ir mes niekaip nebutume galėję dasiprotėti, kad gyventojai jau nuo dviejų metų buvo pasykrę stambų pryzą tam drąsuoliui, kuris pirmutinis sodybon atneš baltveidžio galvą: Atkartojau, kad čia buviai pasitiko mus labai maloniai ir, įvestas į gudrumą ir apvylą, aš pasijutau nuo valtios kokia šimto pėdų atstume. Otoo persergėjo mane, bet aš nepaakščiau jo, ir suprantama, pakliuvau.

Nenoroms apsisvelgęs aš pamaciau save aptvertu durtuvų tvora. Bandžiau bėgti, bet atsimušęs į durtuvą paskirtau. Nuožmuoliai puolėsi prie manęs ir kiekvienam jų rodėsi, kad pryzas jam teksias. Jie painiojosi vienas kitam po kojų, viens kitą stumė šalin—aš tuo pasinaudodamas apsisaugojau daugelio smugių...

Mano laimei nepasivėlino pributi Otoo—žmogus, kuris, kaip nieks kitas, galėjo mane išvesti iš sunkaus padėjimo. Jis kur-tai gavę storą, sunkią lazda, ir reikia prisipažinti, kad panašiam atsitikime lazda buvo atsakančiausiu ginklu. Jeigu aš bučiau buvęs ramesniu, aš bučiau galėjęs pasigėrėti tuomi, kaip Otoo smagiai savo buožė veikė. Išlaškęs visus, jis pagriebė mane ant rankų ir puolėsi bėgti. Toj savo veikmėje jis pirmutinis gavo tiasias žaidzas, kurios man buvo paskirtos. Pribėgęs prie valtios, jis nuleido mane į valtį, pagriebė šautuvą, ir nei viens jo šūvis niekais nebuvo paleistas.

(Toliau bus)

Delko Socialistai Nori Rusijos Karės Pralaimėjimo?

Nekalbant apie buržuaziskus publicistus, didelė didžiūma Europos socialistiškų rašytojų, net didelė didžiūma socialistiškų partijų, išreikšė savo pageidavimus, kad iš dabartinės Europos karės Rusija išeity sumušta. Išskyrus belgų socialistų partiją, visose kitų Europos tautų socialistų partijose yra dvi nuomonės linkui dabartinės karės, bet didžiūmos nuomonė yra tas paminėtas pageidavimas, nesa Rusijos carato absolutizmas yra didžiausiu demokratijai pavojumi.

Austrijos socialdemokratų partijos organas "Arbeiter Zeitung", kalbėdamas apie tą demokratijai pavojų rašo:

"Pirmutinė skaiti viltis pradeda hušvisti vidurinė Europai nuo baisyū mušij Mozurijoj ir nuo pergalės Karpatuose, kada nuo kruvinų ir aukomis gausingų imtynių prasidėjo stumimas Rusijos armijos atgal. Taigi viltis, kad vidurinė Europa, širdis europinio kontinento, toji turtinga srytis—pusantro tukstantio metų besitęsusio kultūrinio darbo srytis—galiaus nepateks į carizmo nuožmių hordų rankas.

Piliečiai ir proletarai vakarinės Europos valstybių nežino arba neatjačia to, ką jaučia delei slėgiančios carizmo kaiminystės vidurinės Europos tautos nuo Šfaurinės jūros iki Adriatiko, t. y. visi ukinkai ir proletarai, visos mazos ir didelės to žemės ploto tautos. Vakarų tautoms carizmas nepasiekiamas, cariškoji valstybė atsvaizdinama tik kaip neįsivaizdinama žemės plotai ir nesuskaitomos minios žmonių, esančiųjų po neprabužiuota valdzia tulos dinastijos; atsvaizdinama kaip nuoga skaitlinė sulyg tulo ploto, ir skaitlius sulyg tulo didumo bei daugumo, nuo ko tos Vakarų tautos jaučias taip atitolintomis, kaip astronomas nuo apžvalgomų žvaigždžių.

Tuotarpu žmonės ir klasos, kurios yra apsigyvenusios greta rusiškojo milžino, gyvena ant to vidurinės Europos ruožo, kurios, palyginant su pasauline Rusijos didybe, yra taip siauras, kad yra lyg ir laiptai, vedantie į didelį rūmą. Susigrudusios tame ankštame ruože tautos ramybės laiku rupinasi nuosovais reikalais ir taip be baimės užsilaiko, kaip skruzdžių spiečiai dramblui ateinant.

Bet kada pasaulyje prasideda sujudimas, tos skruzdės pajaučia pavojų. Yra tai neišpaskaita baimė, kurioje vidurinės Europos žmonės nuolat verčiami gyventi. Tai baimė nuolat esanti ir dar baisesnė ateities baimė.

Nesa toji masa šalių, kurią carizmas susukrovo savo pikta gudrybe ir varu, slaptomis broližudystėmis, brutale prievartos ranka arba atvira kare, yra taip milžiniška, kad carizmo sugrobiti plotai apdirbti ir apgyvendinti pagal musiškus metodus atcityje galės išmaitinti 1200 milijonų žmonių. Šalia tos valstybės-milžino, visos tautos pasijunta bejiegėmis, jų žemė, jų laisvė, jų savita kultūra nyksta. Bet jokia tauta, kad ir smulkiausia, ne miršta ramiai net ir tuomet, kada jos mirtis reiškia atgimimą, tarpe didesnės, turtingesnės, kulturingesnės tautos.

Europos baimė sumažėjo, kada ta caro valstybė ačiū revoliucijai stengėsi likti konstitucijine valstybe. Kiekvienas žingsnis prie augtesnės kultūros, kiekvienas naujas genijus, kuris toj valstybėje atsirado pas mus buvo sveikinas su džiaugsmu, nesa tatau mažino tą baimę. Jeigu likimolenta Europai sukazokėti, kiausijų šmeižimų, kurių nesi-

tai juk reikėjo džiaugtiesi matant, kad ir kazokas europiečių virsta. Tačiau Rusijos konstitucija likosi tik pavidalu, tik figos lapeliu carizmo nuogybei pridengti. Ir pavojus Europai delto pasididino, nesa rusiškoji konstitucija patiekė carizmui kaukę, kuri leido jam tuomi apvilti francuzus ir anglus.

Aristotelis pikta žmogų vadina aršesniu už žvėrį, nesa jo piktybė yra dar apginkluota proto ginklais. Pastaraisiai metais rusiškas pavojus dar dviem pozicijoms padidėjo. Francijos miliardai carizmui patiekė naujesius ginklus, o francuzų ir anglų spauda davė dvasinę spēką kulturiniū žvilgsniū. Tai yra netik padvigubinta baimė, bet ir deginantis skausmas, kad pasijunti savo artimiausių draugų neprieteliū parduotų. Nemanome daryti jokių užmetimų Rusijos žmonėms, bet kaslink Rusijos surdymo mes susitaikyti negalime. Juk kiekvienai tautai ant žemės, neišskiriant ir britaniskos, taip lengvai ir taip auksti nenukrito iš dangaus toks veikimo laukas, kaip rusiškai tautai. Rusų tautos talentui, kapitalui ir darbininkiškai spēkai yra atidaras veikimo laukas, kuris keturissyk yra didesnis, negu visos Europos didžiausias žemės plotas, kokį randame ant žemės kamuolio.

Jeigu kitur pertirštas žmonių susispietimas, viršprodukcija ir perviršijantis turto susikrovimas leidžia išteisinti valstybių ekspanzijos politiką, tai tuo patim vienu budu neglama išteisinti caro valstybės žygius. Žmonės gali jausti reikalingumą praplėnti šalies ribas, bet žmonės cario valstybėje apie ką-nors panašaus negali kalbėti, turint tos žemės dar visam šimtmečiui neto, ir užtektinai, bet ir perdaug. Tačiau šis laikas, kada baigus, lyg nesuturimajį, ukinantį carizmo grobimų veržimąsi į visas puses!

Visos vidurinės Europos tautos tai gyvai atjaucia ir delto gyvena nuolatinėje baimėje prieš carizmo grobiančius ir smauriančius nagus.

Austrijos socialdemokratų partija, savo suvažiavime įvykusiam 15-16 dd. gegužės mėn. š. m., kame dalyvavo išviso 93 draugai ir 13 draugų-delegatų, priėmė sekancią rezoliuciją:

"Konferencija tiki, kad sunkus užsieninis valstybės krizis yra abelnos ekspanzijos ir ginklavimosi, agrariškų siekimų del atirubežiuoimo nuo kitų valstybių ir visiškai liuso nuo atsakomybės tautinio sovinizmo kurstymų pasekme.

Tasai krizis privertė Austro-Vengrijos žmones stoti apginime savo ekonominių, teisinių ir kultūrinių reikalų nuo carizmo grobiančios rankos. Butinumas bendro apsiginimo nustumia šiuo tarpu į šalį politiską ramybės veikimą.

Konferencija tačiau jau šiandien užreiskia butinumą, kad po korei ir po taip karštai laukiamos sankaikos butų pradėtas Austrijoje vidurinis konstitucijinis darbas demokratijos ir tautinės autonomijos dvasioje, nesa tik tuo darbu galima bus nuveikti tautiskąjį sovinizmą, neleisti grįžti karės pavojui ir padaryti kelią link socialės istatymovystės ir kultūrinio atgimimo".

Italijai prisidėjus prie talkininkų, kad pagelbėjus carizmui atsiekti jo siekius; išdraskyti Austriją ir užgriebti Balkanus, Italijos socialistų partija išleido savo atsisaikimą į darbininkus, kame išaiškina, kad socialistų partija per 10 mėnesių kovoją prieš karę, nepaisydama niekšiškių šmeižimų, kurių nesi-

gailėjo jai karės šalininkai, intardami ją parsidavusia vokiečiams ir tam panašiais epitetais apdovanodavo. Atsišaukimas baigiasi šiais žodžiais:

"Italija visai ne delto pradėjo karę, kad gelbėjus silpnuosius, kad gynus demokratiją, brolybę, bei tautinius reikalus. Ne! Italija pradėjo karę delei dinastiškų ir imperialistinių priežasčių, o tokius reikalus ginti socialistiskas proletariatas niekad negali prisidėti. Darbininkai! Delei tų priežasčių Italijos socialistų partija atsiskė ir atsako pritarti karei, budama įsitikinusia, kad Italija privalėjo reikalauti taikos, kaip tarpininkė tarpe kariaujančių valstybių, o ne prisidėti prie karės.

Kuomet mūsų priešai Italijoje delei neapykantos ir pikto, ves karę, mes su visu atsidejuru ir entuziazmū darbuosimės sankaikos reikalais. Ginsime mūsų spaudą ir plėtosime ją, ypač mūsų organą "Avanti", kuris yra visų Italijos socialistų meilės ir rūpesčio tašku. Visais žvilgsniais ginsime proletariato reikalus".

Del aiškumo, kokią ištikrųjų Italijos socialistai yra užėmę poziciją savo atnašoje link karės, reikalinga dar paaiskinti faktus, jog prie Italijos socialistų buržuazijos spauda dar vis bepriskaito tokius žmones, kurie už savo nuomones senai iš partijos likosi prašalinti. Taip, pav. laikraštis "Popolo d'Italia" vis buržuazijos spaudoje minimas, kaipo socialistiskas laikraštis, nors to laikraščio iškrypimą iš socialistiškų vėžių Italijos darbininkams taip nereikia aiškinti, kaip mums nereik pasakoti apie "Vienybės Lietuvosinkų" kraštutinį sudėinėjimą, nesa visiems senai tas žinoma, kad "Popolo d'Italia" socialistų partijos už to laikraščio darbininkiškieis interesams vilniugystė senai išskirtas iš socialistiškų laikraščių tarpo, ir laikraščio vėdejas Mussolini, kaip ir reformistas Bissolati ir jų pasekėjai iš soc. tarpo išbraukti už kurstymus žmonių karėn.

Iš tokių "socialistų"—buržuazijos klapčinkų—atsirado net tokių, kurie paskalbė, kad partijos organas "Avanti" ir partijos valdyba parsidavė Vokietijai. Pav. italas socialistas Perroni, gyvenantis Parizyje, francuzų profesinių sąjungų centralinės valdybos susirinkime apskalbė, kad "Avanti" gavo pinigų iš Vokietijos valdzios. Generalis francuzų profesinių sąjungų valdybos sekretorius Merrheim'as tat parašė "Avanti" redaktoriui, drgui Serrat'ui laišką, kame pasmerkia šmeižiką Perroni ir aprašo, kokį įspūdį ir pasipiktinimą Perronio šmeižtas padarė minėtame susirinkime, užbaigdamas: "Priimkite nuo manęs, drauge, Serrati, ir jus visi prieteliai, kurie pasiliekate ištikimi Internacionalo idealams, širdingiausių pasveikinimą". Tą Merrheim'o laišką apskalbė taipgi Parizijuje einantis rusų socialistų organas "Naše Slovo", aštriai pasmerkdamas "Avanti" šmeižėjus, kurie tarnaudami ne socialistiškiesiems idealams, bet valdzios politikai, pritaria savo valdzios ir karininkų partijos niekšiskam godumui, delei kurio net nesibjaurėja eiti pagelbon plėšikiškam ir neprisotinamam carizmui, didžiausiam demokratijos priešui; jie delto nesigėdija intarti socialistų partijos ir jos organo parsidavusiais Vokietijos valdziai.

Ir taip viso pasaulio socialistai, budami ištikimiais Socialistų Internacionalo idealams, pasnterkdami karę delei buržuazijos ekspanzijos ir delei valstybių imperialistinės politikos, priparodo, kad Rusija ir jos talkininkės kariauja ne del demokratiškos, ne del tautų liuosavimo, bet grynai delei grobių.

Čščiųių rams.

astalai—ukstanciu sekdami krikščio—slą augšmi pasau—platinot arp viso—rasijų vi—negegelbėjo s—žodžiai, gnį ir in—aciū ju—nui, šian—pasaulio s ir geraiš os nariais. ulio vieš—rai, kaize—tai, kuni—žeri krikš—jų visi pa—iš milio—ščionis—iš—sektas, ir ono kar—vergū ar—klai tiki į okslą, visi lba vienus is, prisieg—kad, jie caipo patįs užmušinės, oterius ir ni kitiems negera. Iš a ideališka a iki šiai rie nežino rijos, atro—ikiai. o visą pla—milžiniški j, kada bai—ta lavonų, namai, mu—versitetai ir o, kulturos kuriuos per—iausi archi—skulptoriai dėdami vi—ir fiziskas kada visa i tapo pa—pikčiausį ir "gy, skurdo nių, kuriuo—ionų senlių, ių našelių, pas jus s vadus pa—šandien tie ki idealai? ikščionių ti—aziais muilo go krikščio—Kas gi pra—evo prisaky— "Nevošk!" idarė su vi—ilizuotų pa—l carai, kai—zidentai ku—er savo tur—ną nepaiso i Kristaus ir ems tetinka. ti—vargdieniai ti gyvenimo amsumą ne—o Kristaus iškos artimo gi jie, spjau—veidan, sker—auja, griau—ai. Na, gerai arė su jumis vasiškais va—us įpėdiniais? rtu pasijutot ikščioniskais—rais? Ar ir ė jau pradė— patriotizmo žalit išlaikyt ojų mirties us visi kartu, prisakymus, nystei krui—vienos pusės, demonstraty—ir ikonais mi—nių ant pek—ir statot juos a ant 4 pusl.

Atviras Laiškas Krikščionių Dvasiškiems Vadovams.

Taša nuo 2-ro pusl.

Jei eilė prieš baisius kanuolių narsus? Delko gi jų, vietoj primimo kareiviams dešimts dievo prisakymų, laiminat jų galvas ir krapinat jų ginklus, idant jie vieni kitus narsiau ir pasekingiau iškerstų?

Vienas "augštos pažangos ir skaisčių idealų" doros apaštalas, kun. Juozas Dobuzinskis, atsakė, kad ant karės lauko yra laiminama kareivių galvos tam, idant jiems tuomi priminti, kad jie būtų ištikimi savo sąžinei, kuria turi susirišę su prisiega, taipgi ir ikonai su kryžiais yra ten nešami tam, kad jie saugotų kareivius nuo besąžiniškumo! Labai puiku. Bet meldžiamieji atsakykite, ką jūs matot karėje sąžiningo, jeigu gi ten yra reikalinga laiminti kareivių galvas, kad jie būtų ištikimi savo sąžinei, ir nešti ikonai ir kryžiai saugojimui kareivių nuo besąžiniškumo? Ar jūs tą skaitot sąžiningu darbu, kad ten skerdzia žmogus žmogų, brolis brolį, krikščionis krikščionį? Ar jūs skaitot tai sąžiningu darbu, kad įsiveržė kareiviai į svetimas šalis, išgėdina jaunas merginas, moteris, išvarsto mažus kukdikius ant durtuvų ir sugriauja abelną žmonių gyvenimą? Kas gi karėje yra jūsų dvasiška nuomone doro ir sąžiningo?

Meldžiamieji! Neužsigaukite šiais keliais žodžiais šventos taisybės, kad: Krikščionių bažnyčia su visais savo dvasiškais vadais, per du tustanciu metų darbavosi, rodydama žmonių dešimts dievo gražių prisakymų, prizadėdama išgelbėti žmonių nuo blogų palinkimų ir amžinos prapulties. Bet krikščionių bažnyčia ir visi jos dvasiški vadai neišgelbėjo žmonių nuo "pikto" prapulties! Tik atbulai, nigramzdino visą platų pasaulį su visais žmonėmis ir žvėriškiausiu, kruviniąsį barbarizmą ir panardinio į milžinišką jurą karšto kraujo, ašarų, skurdo ir amžino vargo. Šiandien žmogus mato, kad jūs patį kunigai išplėšė pamatus krikščioniškos bažnyčios, sugriovė, sumynė ir apspjūdė Kristaus mokslą, užkišot juomi gerklę gyvuliškam kapitalizmui. Pasaulio vardgieniai nėra daugiau vilties sulaukti ką nors naudingo iš krikščioniškos bažnyčios idealų. Europoje geriausi krikščionys ir visi dvasiški vadai, vietoj palaikymo tarp savęs broliškos vienybės, vietoj atsinešimo vieniems link kitų su krikščioniška artimo meile, jie spjauja viens kitam į veidą, smeigia durtuvu viens kitam į krutinę, darydami vieni kitiems didžiausias piktadarystes, o kuomet budami ramaus Kristaus įpėdiniais, vietoj priminimo jiems: "Neužmušk!" laimina jų galvas ir krapina jų žmogūdiškus įrankius.

Kur sąžinė? Kur žmogiška širdis? Kur gi teisybė? Kaip jūs drįstat pažūrėti į pasaulio žmonių akis, papildę tokį niekšišką, bjaurų darbą?

Už anas visas piktadarystes, už sugriovimą civilizacijos, už išplėšimą pamatų bažnyčios ir nuterijimą Kristaus mokslo, jūs visokių sektų krikščionių dvasiški vadai prieš pasaulį atsakykite! Jūs, prieš anuos šimtus milijonų našlių, siratų ir drebančių senelių, kurie likę be pastogės, be kąsnio duonos skęsmatę savo gyvenime padaryta didžiausiam varge, skurdo ir juodžiausiose nelaimingo gyvenimo bangose, privolat prieš juos atsistoję palenkti galvas ir pasakyti: "Mes jus nuskriaus, kaip tik prisipažint prie kaltės. Tačiau gi kartą jau padidžiausią klaidą, varde žmoniškumo, atsisteidami su milijonais, suminėdami Kristaus mokslą. Atleiskite". Jums kitokio išsisukimo absoliutiškai ne-

nuskriaustų vardgienių, sušaukt viso plataus pasaulio krikščionių suvažiavimą ir išneškit rezoliucijas, pasmerkdami aną pekliską elementą — vadinamą karę. Padarykit nutarimus, kad nė jokiū būdu tarp visų krikščionių tautų ir rasijų niekada ir niekada nebus daugiau karės.

Varde krikščioniškos artimo meilės, nustokit sėję nuodus neapykantos tarp žmonių, o pradėkit plačią ir karštą agitaciją kartu su pasaulio socialistais del atbudavojimo sugriautos civilizacijos, prieš ginklų ir amunicijos išdirbėjus, prieš žvilgančių, kaip žaltį, militarizmą su jo visais šalininkais. Prabilkit ir agituokit tėvus ir motinas neleisti savo vaikus tarnauti departamentuose žmogžudystės (kariuomenė ir jureivijoj), kur jie yra mokinami kriminališko amato.

Varde pačios krikščioniškos bažnyčios, nominališkai taikos ir ramumo šalininkės, per kiekvieną pamokslą, auskinkit žvėriškų patriotų kare degantį upą. Nurodykit žmonėms, kad pasaulio vardgieniai iš visų anų pekliskų karių, kuriose jie kariavo, klotami galvas, liedami kraują ir ašaras, dar nei vieną kartą nėra laimėję pergalę, kuri būtų jų, vardgienių luomos naudai.

Salin kruvinoji monarchija, šalin žvėriškas patriotizmas, šalin kriminališkas militarizmas, šalin gyvuliškas kapitalizmas, šalin pekliskos karės. Pasaulio darbininkai jų nenori, o jeigu carai, kaizeriai, karaliai, prezidentai, kunigaikščiai, ponai ir kitoki patriotiški parazitai nori kraujo ir karės, lai jie pjauna patį savo gerklę.

Po šių baisių dienų, jeigu krikščionių dvasiški vadai nepasmerks karės ir tų žmonių luomą, kuri jos trokšta, neatsineš link pasaulio nuskriaustų vardgienių su gryna artimo meile, bet vis laikys kaip ir iki šiai dienai talaikėt dievą-dolerį garbingesniu už gyvastį milijonų darbų žmonių; vis rems visomis savo pajiegomis tų bjaurų, viską ryjantį kapitalizmą, tat pasaulio susipratę darbininkai apšauks jus krikščioniškais kruvinaisiais piktadariais.

Julius V. Sweetra.
Liepos 3 d., 1915.

(Iškirpk šį laišką ir pasiųsk savo klebonui).

APLEIDŽIANT.

Sonetas.
Pastarąjį kartą aš matau tą vietą;
Pro traukinio langą želmenį mirguoja,
Ir girdžiu kaip liudnai gegutė kukuoja;
Nubraukiu nuo veido ašarą išlietą.

Bet traukinys skrenda perkunais dundėdamas,
Iš akių išnyksta šalis prigimtinė.
Suspaudžia man širdį ranka geležinė,
Ir klausiu pats savęs tyloje liudėdamas:

—Tėvynė, tu mano, ar tavę regėsiu?
Ar teks dar prisiglausti prie tavo krutinės,
Ir meiliai bučiuoti žolelę rasotą?

Šalyj svetimojoj vien skausmą kentėsiu,
Nepajausdams tos laimės sapnuotos-auksinės,
Sulauksiu sau buvį vargingą-audrotą.

Lauksargiai. Saulės Brolis.
20-IV-09.

Protas gal mums nurodyt, ko turime vengti; širdis gi vien nurodo, ką turime veikti.

Geriau, kad mylėjai, nors ir nelaimingai,
Negu kad viliojai širdį veidmainingai.

MOTERŲ SKYRIUS

Militarizmas yra tai barbariška liekana, kuri netik milijonus žmonių išnaikina, bet per šimtmečius, žmonių sukrautą energiją, pavidale trobų, muziejų, literatūros ir visokių dailos darbų vienu mostelėjimu nušluoja nuo žemės kamuolio. Sunku apkainuoti nuostolį, padarytą žmonių karės.

Tiktai nusiimkime momentui skelbiamojo patriotizmo uždėtus akinius ir pažiūrėkime grynomis akimis į žmonių nuostolį — musų nuostolį, ir ką mes ten matysime!

griausmas giedroje, pasklinda žinia, kad šalis apskelbė karę. Vieną gražią dieną, kaip sur triukšmas ir sukurtimas; vyrai tuojaus susispačia ir būrius ir kalbasi; jaučiasi sujudimas, krutinėje kaž-kaš siaučia, akys gyvai žiba, protas tuoj mato save tolimoj kariaujant, kariaujant narsiai, taip kaip jų kudišką protą mokyklos laikuose nupiešė tų puikų paveikslą iš kareivių gyvenimo. Svajonėje jie mato save naujoje mandieroje, blizgančiais sagučiais, saulėje žibantią šaudyklę ant pečių, maršuojant prieš akis užvydinčių berniukų ir intiki mo žvilgius merginų. Toji svajonė del jų buvo pažįstama ir užsilikusi jų mintyse neperkeista nuo mokyklos metų, ir dabar mato ją ant išsipildymo slenkščio. Mato save su drau išdidžiai maršuojant vienu žingais, paluosuotais nuo savo priprasto kasdieninio užsiėmimo, sniu paskui sukeliančią upą kapelijos muziką, jausdami, kad tas maršuojantis pulkas yra dideliu milžinu, o kiekvienas kariaus jausme liepsnoja, ir kuris kur-tai, kaž-kur, kokį-tai priešą, grėsiantį jų šaliai, užkariaus ir savo šaliai jie padarysį savo narsumu nemirtingą garbę ir gerovę.

Jausmai juose liepsnoja, ir gavę paliepiamą stoti į eiles kareivių, skubinau pasako sudiev savo moteriai, vaikams ir kitiems mylimiems, ir iškeliauja paskui savo laumės juostą.

Užsiliepsnojusiose jausmuose jie nepamasto, kokią reikšmę karė turi jiems ir jų priešui. Tik kuomet po nuilsimo mušyje, po išalkimo ir nušalimo, po pamatymo vyrus krintant po arklių kanopomis, matant kaip aplink juos krinta jų draugai su išsautomis akimis, nutrauktai ir nukirstais pirštais, perdupta krutine, šrapnelių sudraskytais veidais, kanuolių bombų nutrauktomis rankomis ir kojomis, ir sudraskytais kunais, besiraitančius mirties sopuliuose, tik tuomet jie pajunta, kad ne del kokios tai garbės vainiko, bet del savo paties gyvasties gelbėjimo turi kariauti, ir savo protu pašėlime ginasi kaip įmanydami, pakol patįs tampa užmuštų eilėse randasi karės lauke tai po mušiu kartais net ištisas dienas buna be priežiūros, be jokios pagalbos, apimti ligos karščiu — be lašelio vandens, užsigesinimui to troškulio. Nėra reikalo stebėties, kad esti atsitikimų, jog sužeistieji, karščio troškinami, tankiai prakanda gįslas kito sužeisto kareivio, nepajiegiančio atsiginti, ir čiulpia jo kraują, kad užgesinus savo troškulį. Šauksmai, keiksmai, prašymai sužeistųjų užbaigti jų kancias, meldimai mirties, yra nepamirštami buvusiems karės lauke. Laikraštis "The Globe" savo špaltose gruodžio 11, 1914 metų, praneša, kad vienas Anglijos armijos oficerius išsireikšęs maž-daug šiaip: "Musų eilė pasitraukė atgal tris kartus bėgyje dviejų savačių ne delto, kad vokiečiai mus būtų priverbę, bet delto, kad mes negalėjome pakęsti smarvės puvančiųjų

kanuolių ir per šituos lavonus besiveržianti vokiečiai buvo nužudomi šimtais, ir krito eilė ant eilės, ir jie taipgi liko puti. Sužeistųjų tik keliatą buvo galima galbėti, nes nei viena pusė nesutiko pertraukti mušį. Dusk turėjome pasitraukti ir kasti naujas tranšėjas".

Ten pat pranešama, kad netoli Charleroi, vokiečiai negyvuosius, dvokiančius lavonus žmonių, kurie prieš keliatą dienų buvo pačiame savo žydėjime darbininkai, mylinti ir numylėti, surinko kaip kokius sugadintus senus šautuvus arba ramščius, kurie tik po kojų nereikalingai painiojasi, surišo, po keturis ir nuvežė į Charleroi suvertė į plytų deglyčias, kur jie pavirto į dumus ir pelenus.

Mirtinai sužeistieji, jei pavyksta juos surinkti nuo mušio lauko, sunėšami į tam-tikrą "mirstančiųjų skyrių", kur niekam, delei jų bausių žaidžiu, nedaleistina juos matyti — apart daktarų.

Tulas universiteto studentas, jaunas, vos 21 metų vaikas, į 2 dieni po iškeliavimui į karės lauką tapo peršaufas ir išgulejo 50 valandų ant mušio lauko be jokios pagalbos, kada jį surado, tai jau buvo negyvas — mirė vos keliatu minutų prieš jo suradimą. Kur sužeistieji skaitomi tukstančiais karės lauke, tai suprantamas dalykas, kad daktarai ir ligonių prižiūrėtojos negali jiems visiems suteikti reikalingą pagalbą, ir daugelis jų turi mirti vien tik del nusilpnėjimo.

Apart žudymo kulkomis prisideda ir žudymas ligomis. Tame pat laikraštyje pranešama, kad vidurių ligomis tiek daug šioje Europos karėje serga, kad neužtenka ligoniams prirengtų traukinių, idant juos išvežti.

Prisistina tartoti tavoriniai traukiniai, kur ligoniai suguldomi ant grynų grindų, ir šitaip kartais keliauja per keturias ar penkias dienas, be priežiūros ir be vandens. Sakoma, kad sužeistų vokiečių vien kai-kuriomis savaitėmis buna apie 50,000, o kiek išmuštų — sunku pasakyti.

Tula ponias Vanderbilt, pargrįžusi iš karės lauko apygardos, praneša, jog mačiusi dalį Austrijos armijos, kurioje buvo apie 2,000 vaikų, apie 16 arba 17 metų amžiaus, vaziuojant karės laukan. Pora valandų vėliaus dažinojo, kad serbai tų traukinį, kuriuo vaziuo tie nuo motinos priežiūros atitraukti kudiškai, dinamitu sudraskė ir visi tie 2,000 kukdikių žuvo ant vietos.

Kitur pranešama, kad visa metų amžiaus — buvo pašaukta Francijos armijon, kuo paklusa studentų-vaikinių, apie 20 dauginta armija apie 200,000 kareivių. Tame pačiame laikraštyje sakoma, kad Vokietija pašaukė prie ginklų baltplaukius senelius. Ir taip šitie nekalti kudiškai ir norinti ramiai užbaigti savo dienas seneliai yra verčiami vienas kitą užmušti.

Bet nevisi verčiami, kaip augščiau minėjau, daugelis eina delei atsiėkimo savo svajonių, atiradimo laumės juostos, kuri tankiausiai esti sriovė jų pačių pralieto kraujo, palydėtos rankos, kojos, akies, sunaikinta svejkata ir sutrumpinimas daugeliu metų jų amžiaus, o vietoj liepsnos jų krutinėje lieka tik pelenai.

M. M. Račiūtė-Herman.
(T. b.)

Kas protu suklydo, pastebi klaidą tuojaus; kas širdžia apsišvilė pastebi tai tik po daugelio metų.

Kas širdžiai melavo, Pats save prigavo.

Satyro Užpečkis

ATVIRAS LAIŠKAS.
Gerbiamas pragaro Ambasadoriau:—

Kada aš pažvelgiu į Jusų Ekscelecijos paveikslą, tai mano akįs taip ir mirksi, it kun. Kraucuno, sugrąžinant paglemžtus pinigus. Stebiošai iš tavo kantrumo. Taip nuolat nukartomis kojomis susilenkęs per dienas, rašot kebliausius atsakymus. Iš tamstos tas jau perdaug. Atleis musų gerb. ambasad. Paršaitis Paryžiu, kurs užsikabinęs ant tvoros, lipdo lietuviškus apgaršinimus. Rasi už garbę nesunku ir pavargt.

O gal, Jusų Didenybė, ir man atsakysit į sekancius klausimus:

1. Kaip velniai atskiria žmogų nuo asilo?
2. Kuom laisvamaniai remias, sakydami, buk kunigai dideli tinginiai?
3. Ar velniai nepriešingi atvirai išpažintai?
4. Katra išpažintis — atvira ar ausinė — pigesnė?
5. Kodėl valparaisiečiams prikašioja bulvių skutimą ir kodėl jie tyli ant to?
6. Ar tiesa, jog "Vėžio" bendrovės memberiai rokundų ir prenumeratų knygą rašo anglia?
7. Kokios lietuviškos gazetės redaktoriai jaunesnis už tavo motką? (turbut motiną. Pli.)
8. Ar galima įsiventint į redaktoriaus, mokant tik lietuviškai skaityt, o visai nemokant rašyt?

9. Kur randasi "Gurbo" leidėjai ir kas atsitiko su "Gurbu"? Už spravedlyvus atsakymus ant klausimų gausi porą naujų vyžų net iš Suvalkų dzukijos Balevičių karklyno.
Good bye, tavo konkurentas,
Kapucino Zentas.

Atsakymai:

Tamstos laišką aplaikiu, aciū. Bet užskuzmi už susivėlinimą. Esmi labai bizi. Matot, pragaro ambasadorius nedringinėja dykas, kaip jusų ambasadorius p. Gabrys.

Supraskit, pragare dar nesiranda TMD., kad ambasadoriui riebiai apmokėtų už žorovimą. O, ant jusų nelaimės, kitokios kliūtys ištko, butent, susipykau su savo privatišku sekretorium už praziopojimą p. Krokos dušios, kurią kunigai paglemžė prieš pakorimą. O žinot, mano sekretoriaus buta sabotažo šalininko nuo pat atsiradimo "Darbininkų Balso". Jei jis būtų gražiojuo rezignavęs, kaip kad p. Bryan'as, tai pusė bėdos. Bet kas matė sabotažniką su žmonišku mandagumu? Jis, šelmis, tuoj griebęs, davai draskyti prištynt informacijų laiškus, nelyginant kun. Žilinskas "Keleivį". Maniau, kad ir tamstos laiškas dingo, kaip tamstos uošvis iš Amerikos. Tačiau, ant laimės, suradau susuktą, suglamžytą, tik sklypelius, lyg Z. Ziankausko protas Sirvydo-pandčiakoj. Bet o tu, Liucipieri didysis! Kaip nesistengčiau, pats savo naga negaliu parašyti, it "Draugas" laikraštinkų suvažiavime dalyvauti.

Žinot, kun. Kraučiuonas ketvirtą savaitę laiko mane savo zakristijoj už pralaimėjimą \$15,000, kuriuos aš jam prizadėjau už nevertą nei 20 rub. jo dušią. Nors neva nelaisvas, bet gyvenu daug laisviau už lietuviškus laisvamanius. Sėdžiu ant biblijos; maitinuos riešutais ir obuoliais; prausiuos šventintu vynu; gulu ant grindų, pasimekęs dešimtį kažų. Nedirbu nieko, tik juokiuos dieną ir naktį, kaip kunigėlis kartais keikia, kairtais verkia tų \$15,000. Iš-eiti laukan negaliu, nes zakristijos duris prapirtos dideliu kryžium. Per kratą skylę tankiai matau dr. Graičiuną ir dr. Rutkauską.

Tamstos klausimų prieš save neturiu ir negaliu nieko atsakyti. Vienok šį laišką pasisekė pasiųsti ta pačia krasa, ką Balutis gavo Konkolauski "donošą", — savo švogeriui Plikiui. Tikiu, kad jis tamstai patarams. Dobranoc. Liglaikinis Chicago inteligentas Balzabudas.

Plikio atsakymas.

1. Jei pernai butumėt klausė, tai bučia atsakęs, jog atskirame pagal ausis ir uodegas, bet dabar atsakyt negaliu, nes nelab senai mažiau asilą su žmogaus galvu, o žmogų su asilo galvu ir uodegu. Jei netiki, pasižiūrėk "Kovo" pikčerio.

2. Laisvamaniai meluoja! Jie nepazįsta istorijos.

Pernai, kaip kun. Smith'as mirė elektros kedė, tai visi kunigai tingėjo nueiti atsivėjinti savo frentą, o jau siuosmet, kada korė Kraką, tai vienas lietuvis kun. net į kartuves palydėjo tik paprastą kataliką. Matai!

3. Ausinė. Nes ant ausinės pasisakai viską apie save. Viešos išpažinties mes nepripažįstam, nes viską kalba apie kitus, o apie save nei gu-gu. Po ausinės išpažinties žmogus verkia, gal-lisi už nuodėmes; po viešai išpažinties cypia, čirškia, šoka, pasisako, kad jo protas pagėdes ir jis nieko nebija. Pavyzdžiui, pasiskaityk Z. ankauso išpažint-pasiskaityk Ziankausko išpažinties "Ateities" N 16.

4. Atvira. Ausinė lešuoja \$5,000, o atvira penki-centai ir popierą ir tiek pat stemos. Netiki — klausk Ziankausko.

5. Nereikalingas klausimas. Juk tamsta žina, kad bulvės mėgsta užvis labiausia žmogus ir kiaulė. Skirtumas tik tame, kad žmogus visada pirma bulvę nuskuta, o tada valgo; kiaulė gi apie skurtimą nenusimano. Vaiparaisiegi mokykla, o mokyklą lanko tik žmonės. Sy!

6. Netiesia! Vienas iš jųjų moka parašyti ir plunksna net tryliką raidžių, butent: J, O, N, A, S, K, E, R, D, E, J, U, S.

7. "Tarkos" "redaktoriaus" jauniausias. Tik penki metai atgėjis, palikęs kiaules Dagių rugiuose ir Dagienai parodęs špygą, azėmis, patvoriais prieš prie jaučių šipo ir atvažiuo Amerikon. Čia jis apsigyveno pas savo krikštamatę, paprastai vadinamą "raišė Ursulė".

8. Pas kitas tautas negalima bet pas lietuvius galima. Tiesa, jau ir lietuvių inteligentų tuom piktinasi. Bet gerb. "Tarkos" redaktoriaus nuo Ursulės išmoko tryliką raidžių, kuriuos pasirašo savo vardą ir pravedę. "Tarką" suredaguot jam padeda raišė Ursulė. Tuom syj jis (redaktoriaus) jos vaiką pasupa.

9. "Gurbo" leidėjai randa So. Bostone ir Lawrence, Mass. Su gurbo nieko neatsitiko. Anais metais Waterburio gurbininkai nerado pritarėjo tokiam keistam laikraščiu atgalviui.

dar keistesnei įtakai (iš gurbų surankioti straipsniai), tai jie prisiliejo su savo raštais prie "V. L." Vėliau jie pamatė, jog visi gurbiniai straipsniai nesutelpa "V. L.", tai "gurbininkai" "Gurbą" pakeitė į "Ateitį", kuri gyvuoja antri metai ir turi 60 vyrų ir 2 moteris skaitytojus.

Liglaikinis velnio bookkeeperis. Zubris Plikiš.

Korespondencijos.

SO. BOSTON, MASS.

Darbai nei kiek nepagerėjo. Visur viešpatauja suirutė ir bedarbė, o kriaučių amate tai labiausiai. Apie kriaučius paminiu todėl, kad jų ar tik nebūs didžiausias nuostimis dirbančių iš lietuvių tam amate. Nors ir cukernėse dirba diktas skaitlius lietuvių, bet pas kriaučius visgi daugiau.

Pirmiausia, kada buvo unija, kriaučiai skaitėsi didvyriais, kadangi dirbo 50 val. savaitėje, uždariai taipgi buvo neblogiausiai, pavyzdžiui: preeriai vidutiniai gaudavo nuo \$18 iki 24; operatoriai irgi apie tiek pat, biskeklį mažiau uždirdavo merginos ir beisteriai, bet padėjimas buvo visgi šiek-tiek pakenciamu.

Dabar, kada sugriuvo unija, tai neturi kuom pasigirti. Uždariai sumažėjo, dirba ilgas valandas, nekaltant jau apie atsinešimą iš kontraktorių ir bošų pusės. Kaip draugai kriaučiai praneša, tai jų padėjimas tiesiog vergiškas, darbininkus atleidžia ir maino ant kitų be jokio varžymosi, nes turi iš ko pasirinkti, žmonių be darbo vaikščioja balybės. Toks padėjimas, be abejonės, tešis, kol bus blogi laikai, jiems pagerėjus, reikia tikėtis, kad darbininkai vėla igys savo tiesas, nes dabar turi labai gerą lekciją.

Nors jų unija buvo prieš jos pajimą gana tvirta, bet kriaučių apšvietimo laipsnis stovi labai žemai. Diduma nemoka nei skaityti, nei rašyti ir absoliutiškai niekuom nesirupino, gyvena tiesiog kaip "dievo tvariniai." Liuosą laiką daugiausiai praleidavo smuklėje, dievo avinčioje, ir biljarduose. Buvo apie tu žinas ir gerai apšvietusių kriaučių, kurie, tiesą pasakius, tik ir palaikė uniją.

LSS. 60 kuopos draugai ir kiti daugiau apšvietę žmonės važiuoja šventadieniais į Spot Pond pakvėpuoti tyru oru, pasikalbėti tarp savęs, pažaisti ir tt. Bet toli gražu ne visi mėgsta praleisti žmoniškai laiką. Tik praiek per lietuvių apgyventas vietas, tai triukšmas neįspasakytas. Užia, staugia nežmoniškais balsais, kaip kas gali. Tai Burbanosio auklėtiniai taip daro, jį juos traukia nuo šviesos spindulio, jam geriau, kad jie puva paskendę purvyne, nes jis turi iš to naudą. Jis drumsčia žmonių vienybę su visu savo atkaklumu, šmeizia visus, kaip įmanomas, kurie tik nelenkia prieš jį galvas ir nesizemina. Del jo buk didžiausiu netikėliu, ištvirkėliu, atskalonu, nesipriešink jam, duok jam dolerių, o busi geras ir išganytas. Štai kad ir diduma vėžininkų yra geriausias jo frentais. Geria sykiu vėnų ir šampaną viešbuty pasisodinę tarp savęs skaitaveidę panele...

Nežiurint į tai, jog jie sugyveno ikišiam laikui kuopuikliausiai, bet pastaruoju laiku susiniovė. Ir už ką gi? Ugi už merga... Kemešis įsiško į jų tarpą ir supjudė... Dabar eina smarki kova. Kada ji užsibaigs, tai pranešiu pasekmes ir kas per viena ta merga... Jonas Guoga.

SO. BETHLEHEM, PA.

Liepos 7 d. per LSS. 31 kp. buvo surengtos prakalbos; kalbėjo drg. D. Klinga temoj: "Karnė, jos pasekmės, priežastys ir kaip tos priežastys būtų galima pašalinti." Žmonių buvo susirinkę nedaug, bet kaip S. Beth-

leheme, tai nedaug ką daugiau buvo galima ir tikėtis. Iš prakalbos, kaip rodos, tai susirinkusieji buvo užganėdinti, išskyrus vieną ypatą, kuriai nepatiko, kad kalbėtojas nurodė, kaip silpnai Rusija kariauja dabartinę karę ir paaiškino tos silpnybės priežastis. Aukų nuo karės nukentėjusiems surinkta \$2.55. Literatūros išparduota už \$1.50. P. 3000 ypatų.

Subatoj, 3 d. liepos, 2 val. po pietų prasidėjo konvencijos posėdžiai. Delegatų pribuvo 175. (Vėliau minėtas deelatų skaitlius dar žymiai pasidaugino).

Konvencijos posėdžiai tęsėsi nuo subatos popiečio iki 7 vak.; nedėlio nuo 8 ryto iki 12:30 po pietų ir nuo 3:30 iki 7:30 po pietų; panedėlyj, nuo 8 ryto iki 2:30 po pietų.

Posėdžiai atsibuvo pastebėtinai gražiai, nors buvo nemažai diskusijų ir karštų prakalbų, bet visakas atlikta gana draugiškai.

Man rodosi negalima neduoti papeikimą Mass. valstijos lietuviams už nedalyvavimą šioj konvencijoj. Rodos LSS. VI rajonas turi 26 kuopas, kurios visos ragdasi arti Fitchburgo, netoliau, kaip 2 dol. kelionė, o daugumai ir visai arti, vienok konvencijoj dalyvavo delegatai tik Worcesterio, Cambridge'aus, Norwood'o, Gardnerio ir Fitchburgo kuopų. Bet ir tai, Fitchburgo ir Gardnerio delegatai buvo tik subatoj, Cambridge'aus ir Norwood'o, subatoj ir nedėlio, tik Worcesterio 40 kp. delegatas išbuvo per visą konvenciją.

Nors vertos visos kuopos už neprisiuntimą nors po vieną delegatą pabart, bet kadangi, ne kurios yra silpnos narių skaitlingai ir materiališkai, tai dar joms šiaip-taip atleistina, bet jau Bostono ir Lawrence'o kuopoms negali būti atleistina. Ypačiai Bostono 60-tai kuopai, kuri yra viena iš drūčiausių, kaip nariais, taip ir materiališkai; kuri turi net tūkvių vyrų, kurie ir anglų kalboj gali svarstyti reikalus taip gerai, kaip ir lietuvių. O juk dabar esam Socialistų Partijos nariais. Labai abejoju, kad tas Bostono socialistams nebūtų žinoma. Na, o jeigu žinoma ir neatsilanko tyčia, tai jau pasirodo visuomenės akde amžinai apsilėidę.

Kodėlgi finai, latviai ir žydai, prisidėję į žymiausias žmones — daktarus, advokatus bei redaktorius, o juk ir mūsų tarpe yra tokių, ir kure vadina save socialistais, tai kurgi jie?

Rodos, kad šioj konvencijoj turėjome dalyvauti kuoskaitlingiausiai, kadangi ji buvo dar pirmą mums, po prisidėjimo prie Socialistų Partijos.

Prisidėjimo pasekmės neblogiausios, ką pranešė valstijos sekretorius, kad lietuvių prisidėjo prie Socialistų Partijos 500. O juk taip umai dar visi negalėjo prisidėti, tai reikiška, kad lietuvių gyvuoja, tik biskj daugiau gyvumo reikia ir bus labai puiku. J. Repšys.

BRIDGEPORT, CONN.

Dirbtuvėje užmušė lietuvių socialistą.

Nėra pasaulyje tos šalies, to krašto, to kempelio, kur kapitalas nenaikintų žmonių gyvasties, kur nardyty šeimynas, norinčias gyventi; negertų asaras našlių ir našlaičių.

Netik Europos karės vėtra milijonų žmonių gyvenimą drasko, bet ir čia pat kožną dieną daugybė gyvasčių išplėšama kapitalistų neapsaugotose dirbtuvėse, ant geležinkelių ir gatvių.

American Gramafon Co. dirbtuvėje tapo užmuštas lietuvis Jonas Marcinkevičius, liepos 6 d. 5 valandą vakare. Velioniu bedirbant ant akmeninio tekielio (green wheel), tekielas trukdamas pataikė velioniu į galvą, sužeisdamas mirtinai. Velionis nugabentas ligonbutin dar buvo gyvas apie 12 valandų, bet jau nieko nešnekėjo ir nieko nepatyrė. Velionis buvo apie 25 metų amžiaus, buvo vedęs. Paliok moterį su kudikiu apie 6 mėnesių.

Velionis mylėjo dorą gyvenimą ir gražiam sutikime gyveno su savo moteria. Bet netikėta nelaimė išplėšė velionio gyvasties dalyvavo nemaziau, kaip apie

FITCHBURG, MASS.

Socialistų partijos valstijinės organizacijos konvencija.

Subatoj, 3 d. liepos, delei jvykstančios čia konvencijos, atsibuvo didelė paroda, kurioj dalyvavo 8 benai ir apie 2000 žmonių, visi Socialistų Partijos suteiktąis randaonais ženklais. Paroda maršavo nuo finų svetainės per miestą iki finų farmai, kur atsibuvo milžiniškas piknikas per 3 dienas — 3,4 ir 5 liepos. Piknike per visas tris dienas dalyvavo nemaziau, kaip apie

Velionis buvo susipratęs darbininkas ir prigulėjo prie LSS. 41 kuopos, taipgi prie D. L. K. Vytauto draugystės. Kadangi velionis buvo dar nepilnas narys draugystėje, tai draugystė apmokėjo tik velionio palaidojimą, o moteris negaus jokios pašalpos. Velionis neturėjo čia giminių, kurie būtų galėję pasirūpinti jo palaidojimu, užtai tik socialistai ir rupinosi.

Velionis buvo laisvas ir vedęs civiliška be jokių bažnytinių ceremonijų, todėl ir palaidotas tapo 9 d. liepos be bažnyčios atstovų pagalbos.

LSS! 41 kuopa nupirko velioniu gražų gėlių vainiką. Pirkimui vainiko kuopa paskyrė \$5.00 dolerių, o kitus aukavo draugai: J. P. Marcinkevičius, A. Šimanskis, V. Švėreckis, V. Pestinykas, P. Aksinas, P. Petrasukas, J. B. Adomaitis po \$1; J. Repšys 50c.

Velionio palaidojimu rupinosi ir namuose visą tvarką vedė socialistai: drgg. J. P. Marcinkevičius ir draugė M. Marcinkevičienė, (jie nėra giminės velioniu Marcinkevičių). Visi socialistai prisidėjo gelbėti draugų velionio moterį-našlę su kudikiu, jeigu jei reikės sušelpimo.

Norėčia dar atkreipti žmonių atydą, kaip mūsų vadinami katalikai žiuri į tokias nelaimes, kurios kiekvieną darbininką greitai gali patikti. Šeimynos užlaikytojas užmuštas! Moteris alpsta, blaškosi, rėkia! Pinigų negalėjo sučėdyti, nes daug laiko reikėjo pergyventi be darbo. Kaip pradėti gyventi? Sakoma, kompanija apmokės už velionio gyvastį, nes jos buvo kaltė, bet pakol kas bus, o duonos jau reikia. Matant tokią nelaimę, rodos pikčiausio kitaširdžio širdis turėtų pravirkti, atjaučiant toki šeimynos likimą!

Nekalbant jau apie sufanatikėjusias "bobas", bet ir vyrų katalikų gana daug tokių yra, kurie, taip-pat kasdien pavojuje, o tyčiojasi iš nelaimės; socialistams prikašioja begėdiškais juokais, sakydami: "cicilikai nėvienas savo smerce nemiršta". Kiti gi vėl sako: "gerai, kad užmušė, vienas cicilikas bus mažiau, tegul juos dievas koroja". Tokių begėdiškų pasityčiojimų tenka girdėti gana iš daugelio mūsų katalikų.

Tiek tai doros, tiek artimo meilės, tiek žmoniškumo yra pas katalikus.

Bet kaip ten su jais nebūtų, mums darbininkams nereikia griežti dantimis ant vieni kitų, nes mes kasdien praktikuojame vienoje dirbtuvėje ir mus visus kapitalistas lygiai išnaudoja, nežiurint kas mes nebume — katalikai, socialistai ar pagonai, vistiek mus darbininkus patinka vienodos nelaimės, ir mes visi privalom prieš jas kovoti!

V. P.—kas.

SHENANDOAH, PA.

Jau tulas laikas prabėgo, kaip nesimato jokia žinutė "Kovoj" iš šio miesto. Gal vasaros karščiams užstojus sutirpo visi korespondentai? Todėl aš nors trumpai šį bei tą pabriežšiu.

Sv. Jurgio parapija užsimanė turėti didesnę bažnyčią ir jau dabar pradėjo griauti vieną galą. Tas vėiskas, kaip paduoda vietinis anglų dienraštis "Evening Herald" lėšuos \$46,130. Graži tai pinigų kruva! Kad taip būtų sunaudota geriems tikslams.

LSS. 28 kp. visuotinam savo susirinkime 4 d. liepos 1915 m. išrinko naują kuopos valdybą sekantiesiu 6 mėnesiams: organizatorium A. Pranaitį, sus. sek. K. Elinską, fin. sek. V. Turauską, izd. J. Kanopskį. Linkėtina naujai valdybai darbuotis kuopos labai, kad tikrai pražydytų draugiškumas tarpe kuopos draugų. Nes ikišiol yso to nesimatė. Aš iš savo pusės patariu kuopai pakelti klausimą, kodėl moteris ir merginos nepri-

klauso kuopoj? Juk yra keliantas, kurios prijaucia socializmui, o jeigu prijaucia, tai kodėl nedalyvauja kuopos veikime? Lietuvos Šelpimo vietinis komitetas ikišiol darbuosivi vidutiniškai, bet dabar paliovė nekuriam laikui. Dabartinė bedarbė žmones vargina, tai nelabai kas ir aukauja; kiekvienas žiuri, kad tik sau turėti kokį centą.

Darbai šioje apielinkėje šiūomi laiku eina visai prastai: dirba anglų kasyklose po 3 dienas į savaitę; bedarbių galima matyti užtektnai. E. Motuzienė.

GIRARDVILLE, PA.

79 kuopa LSS. turėjo pikniką 5 liepos. Taipgi buvo garsinta prakalbos, kad kalbės J. B. Smelstorius. Bet kasžin kur Smelstorius užkliuvo, kad neatvažiuo. Daug publikos supyko ant Smelstoriaus. Žmonės mislija, kad kuopa tik tyčia apgavo, o prakalbų nerengė, nei Smelstoriaus nekviatė.

Kuopai pelno liko gana gerai, viskas sekėsi puikiai. Žmonės apsiėjo gražiai. Labai pigritina. Tik musų tautietis, ponas Kubilius darė kerštą, kėlė sau kiltą pikniką ir norėjo pakenkti kuopai. Bet veltui. LSS. 79 kp. turi geras pasekmes ir žmonės jai simpatizuoja. F. J. Le.

Paaiškinimas: Darant prižadėjimo. Atleiskit. Pasiučiau Geleziaus vardu telegramą, kad negaliu pribūti ir tikėjasiu, gavę telegramą, paaiškintė publikai priežastį prakalbų nevykimio. Kuopos narių antrašai visi tik su krasos "boxais", delto negalima buvo siųst telegramos kitu vardu.

J. B. Smelstorius.

ST. LOUIS, MO.

Birž. 27 d. vietos draugijos ir kuopos sujungtom spēkom surengė pikniką, naudai L. S. F. Del smarkaus lietaus, publikos susirinko nedaug. Pelno atliko \$50.00.

Per pasidarbavimą W. Damaševičiaus su draugais, piknikui suoklektuota gėrimai ir cigarai.

LSS. 44 kp. minėtam piknike surengė prakalbas: kalbėjo drg. P. Grigaitis iš Chicagos. Kalbėtojas trumpai ir aiškioj formoj, nurodinėjo pasaulio valdonų politika bei turčių klasos kursty-mus tautos prieš tautą, ir pertai karės nėra išvengiamos. Pabai-gaus kalbėti, "Aušros" choras sudainavo 4 dainas. Deklamavo N. Ormanavičiūtė ir L. Menčinskienė. Kolektos padengimui kelionės lėšų, surinkta \$9 su centais. Bijunėlis.

Sajungos Reikalai.

LITERAT. KOMITETUI.

Draugai:—

Kaip jums tas išrodo: neseniai "Keleivis" išleido W. Lamszuso "Žmonių Skerdyklą". Dabar tai patį veikalėlį pradėjo spausdinti ir "Kova". Ką jūs, draugai, apie tai manot? Man rodos, kad musų spaudos šeimynojė taip neturėtų būti. Ar gi jau nėra kitokių raštų, jeigu reikia spausdinti tą, ką kitas laikraštis yra jau išleidęs.

Pagalvokite, draugai, kas iš to išeitu, jeigu pas mus įsigyventų šitoks paprotys? Juk tuomet nė vienas laikraštis negalėtų leisti knygų. Ką išleido "Keleivis", tą perspausdino "Kova". Ką išleido "Laisvė", Dilgėlės" ar "Naujienos", tą perspausdino "Keleivis".

Prie to mes neprivolom dasi-leisti, nes tas sukeltų musų tarpe nesutikimus.

Kadangi šitam atsitikime klausimas liečiasi kaip ir mano ypatingų reikalų, tai aš jokio įnešimo nedarau ir atsakau balsuoti. Tegul apie tai kalba kiti Lit. Kom. nariai.

S. Michelonas.

Manau, kad drg. Michelsono pasiskudimas turi pamato. Nelaimė musų tame, kad mes apie daugelį dalykų nesitariam, nors tarties ir reiktų. Delei to kyla nesmagumų, kurių prie geros valios galima būtų išvengti. Taip yra ir su Lamszuso veikalu. Kamgi reikėjo dirbti dvigubą darbą ir aikvoti savo energiją? Manau, jog reiktų paprašyti "Kovos" red. ir adm., kad jie to veikalo neišleistų atskiru leidiniu. L. Pruseika.

Pritariu drg. Pruseikai ir formuluoju aiškų įnešimą, skiriamą dar drg. Pruseikai balsuot: —Lamszuso veikalas "Žmonių Skerdykla", einantis per "Kovą", gali eit iki savo pabaigai, bet jo negalima perspausdinti į atskirą knygą. J. Baltrušaitis.

Dalykas užbaigtas "Kovos" red. paaiškinimu. L. Pruseika.

L. K. TARIMAS N 3

Draugai:—

Iš atžvilgio, kad Amerikos Kalendorių leidimų skaičius susimazino, matau reikalingu, kad LSS. užsiimtų išleidinėjimu kasmetinio kalendoriaus.

Į kalendorių galima parinkti iš "Kovos" populiarisčių straipsnelių, gražios beletristikos, juokų, Sąjungos svarbesnes perversmes ir papuošti toms pačioms karikatūroms, kurios tilpsta "Kovoj".

Sąjungos kalend. didumas gali būti apie 60 puslapių, kaina 25c. Del kalendoriaus raštų apmokėjimo (jeigu būtų reikalas), kainą skiriu \$25.00.

Draugiškai, "Kovos" adm. V. Jakštys.

Pritariu administratoriaus įnešimui išleisti kalendorių. Išleide jį, padarytume naudą ir Sąjungai bizni. Tiktai būtų labai negerai talpinti kalendoriujė antrarankiai straipsniai, perspausdinimai iš "Kovos". Tuomet jį-sai nustotų vertės. Kalendorių talpinami raštai turi būti tam tikslui parašyti ir tik iš bėdos, pritrukus raštų, galima būtų šistas iš "Kovos" paimti.

Jeigu dėti kaina 25c, tai reiktų daugiau, negu 60 puslapių. Už raštus užtektų \$25, bet jeigu reiktų kelis dol. pridėt, administratorius neturėtų varžyties. L. Pruseika.

P. S. Įnešimas padaryta 21 d. geg. Kodėl aš jį gavau tik 5 d. june? Dalykas skubus ir sekretorius bereikalo pasivėlino.

Man rodos, kad šitas tarimas, ne Lit. K-tui priklauso. Čia dalykas spekuliacijos-biznio, taigi apie jį turėtų Veikiamasis K-tas kalbėti. Reiktų gerai apsižiūrėti, kad nepridaryt Sąjungai nuostolių. "Kovos" administratorius klysta, sakydamas, kad "Amerikos kaleidorių leidimo skaičius susimazino". "Keleivis" jau kelinti metai leidžia kaleidorius ir leis jį šiemet; be to, šiemet leidžia kalendorių ir "Tėvynė". Taigi kalendorių šiemet bus daugiau, o ne mažiau. Todėl kyla klausimas, ar galima bus jos išparduoti? Mat kalendorius ne knyga—po 6 mėnesių jis jau be vertės. S. Michelonas.

Klausimas: LSS. Kalendorius 1916 m. (Gauta ir išsiųsta june 24, 1915).

Pritariu išleisti kalendorių 1916 m.

Pritariu drg. L. Pruseikai, kaslink literatinės Kalendoriaus dalies: straipsnių iš "Kovos" į jį negalima perspausdinti, tik keltę, gana įdomių straipsnelių ir nedaug parinktų karikatūrų, tai galima.

(Kitus dalykus palieku P. K-tui). J. Baltrušaitis.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

L.S.S. Socialist Party Atskaita.

LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF THE SOC. PARTY
229 N. 6th St., Philadelphia, Pa., June 30, 1915.
Lithuanian Translator-Secretary's Financial Report of the Party Dues for month of June, 1915.

STATE LOCAL	No. of stamps Dual Reg.	Sent: Totals from Locals	Totals for States	Disbursement S. O.	N. O.
California:					
Los Angeles	9	1.35			
F. Gražys	3	.30	1.65	1.05	.60
Connecticut:					
Wallingford	1	17	2.25		
Meriden	6	.75			
Ansonia	11	1.37½			
Bridgeport	26	3.25			
New Britain	1	9	1.28		
Hartford	19	2.37½			
So. Manchester	1	17	2.28	13.65	8.16 5.40
Illinois:					
Diverson	10	1.00			
Maryville	10	1.00			
Dekalb	15	1.50			
Chicago N. 222	6	.60			
Kewanee	37	3.70			
Herrin	100	1.00			
St. Charles	4	.40			
Livingston	11	1.10			
Harrisburg	21	2.10			
Aurora	4	.40			
Chicago No. 22	78	7.80			
Benton	54	5.40			
W. Frankfort	9	.90			
Collinsville	19	1.90			
Oglesby	7	.70			
Springfield	14	1.40			
Westville	13	1.30			
So. Englewood	11	1.10			
Benld	14	1.40			
Rockford	18	1.80			
Cicero	20	2.00			
Chicago No. 37	51	5.10			
Johnston City	10	1.00			
Cherry	8	.80			
Chicago N. 158	6	.60			
Christopher	11	1.10			
E. St. Louis	10	1.00			
Chicago No. 81	50	5.00			
Chicago N. 174	8	.80			
J. Jenc	7	.70			
F. D. Stakvelavičius	4	.40	55.00	27.50	27.50
Indiana:					
Indiana Harbor	19	1.90			
Terre Haute	3	.30	2.20	1.10	1.10
Iowa:					
Cedar Rapids	3	3.30			
Des Moines	12	1.20	4.50	2.25	2.25
Maine:					
Lewiston	18	1.35			
Rumford	29	2.29	3.64	1.29	2.35
Maryland:					
A. Maziuka	6	.60	.60	.30	.30
Massachusetts:					
Lowell	21	2.62½			
Montello	85	10.62			
W. Fitchburg	30	3.75			
Bridgewater	18	2.75			
Stoughton	36	4.50			
Hyde Park	5	.63			
Gardner	27	3.51			
Worcester	91	11.37½			
Cambridge	51	6.37½			
Lawrence	6	.75			
W. Hanover	8	1.00			
Norwood	33	4.12½			
So. Boston	110	13.75			
New Bedford	15	1.90			
K. Kazlauskas	6	.75			
J. P. Jarvis	4	.50	75.18	45.18	30.00
Michigan:					
So. Saginaw	9	1.13	1.13	.68	.45
Minnesota:					
J. Valck	10	1.20			
K. Valentiniavicius	7	.84	2.04	1.19	.85
Missouri:					
St. Louis	13	1.30			
P. Mossouris	2	.20	1.50	.75	.75
Nebraska:					
J. Bulaw	2	.20	.20	.10	.10
New Hampshire:					
Manchester	5	.50	.50	.25	.25
New Jersey:					
Burlington	9	.90			
Elizabeth	25	2.50			
Kearny	7	.70			
Jersey City	22	2.20			
Newark	34	3.40			
Harrison	6	.60			
J. Viskočka	1	.10			
J. Motuiza	1	.10			
A. Lukaitis	6	.60	11.10	5.55	5.55
New York:					
Port Washington	6	.60			
Schenectady	12	1.20			
Brooklyn N. 83	8	.80			
New York	104	10.40			
Binghamton	108	10.80			
Brooklyn N. 19	167	16.70			
F. Bukšins	7	.70			
J. Weiner	5	.50	41.70	20.85	20.85
Ohio:					
Cleveland	23	2.30			
Youngstown	6	.60			
G. Povilaitis	2	.45	4.85	3.30	1.55
Pennsylvania:					
St. Clair	17	1.70			
Philadelphia					
No. 1	5	2.90			
Pittsburg	24	2.40			
Wilmerding	15	1.50			
Hazleton	5	.50			
Easton	26	2.60			
So. Bethlehem	14	1.40			
Courtney	8	.80			
N.S. Pittsburgh	25	2.50			
E. Pittsburgh	12	1.20			
Minersville	17	1.70			
Carnegie	6	.60			
New					
Kensington	11	1.10			
Scranton	42	4.20			
Pittston	14	1.40			
Inkerman	12	1.20			
Wilkes-Barre No. 9	5	.50			
Mahanoy City	32	3.20			
Ashley	9	.90			
S. Pempė	3	.30			
C. Lydeka	3	.30			
P. Abraitis	3	.30			
B. Budris	3	.30	33.80	16.90	16.90
A. Lakitskas	3	.30			
Washington:					
Tacoma	11	1.10			
Raymond	13	1.30			
Roslyn	17	1.70			
C. Chesunas	7	.70			
B. Chesunas	7	.70			
(Mrs)	7	.70	6.00	3.00	3.00
P. Kietis	5	.50			
West Virginia:					
Minden	1	2.87½	2.87½	1.72½	1.15
Wisconsin:					
L. Stankunas	12	1.20	1.20	.60	.60
Elizabeth ex. 1 stamp		\$263.22½	\$263.22½	\$141.72½	\$121.50
Soc. Dem. Party of Canada:					
J. Zebrauskas 7 Stamps, -70c					
Fraternally submitted,					
Joseph V. Stinson, Trans.-Secy.					

Sąjungos Reikalai.

TRIMENESINĖ "KOVOS" ADMINISTRACIJOS ATSKAITA.
Už balandį, gegužį ir birželį mėn. 1915 m.

Sąnarių mokėstis.		Socialist Party.	
kp.	mok.	kp.	mok.
1	23.05	2	11.60
4	33.40	5	7.40
7	5.60	9	7.00
12	5.85	14	19.40
16	9.00	17	29.10
19	54.20	20	6.60
22	36.20	23	8.00
26	9.60	27	7.00
29	23.05	31	10.05
33	29.80	34	25.40
37	13.40	38	2.40
40	32.75	41	30.85
44	11.80	46	31.40
49	14.80½	51	5.60
53	6.00	54	6.70
56	5.45	57	10.60
60	52.65	63	13.60
67	10.00	68	4.80
71	43.72½	73	8.60
75	8.70	77	14.40
80	4.20	81	20.20
84	5.40	85	5.40
87	9.20	89	28.40
92	6.20	95	10.60
100	3.80	101	4.20
105	13.60	106	4.20
108	4.80	112	4.20
114	1.20	116	10.60
120	1.60	122	8.00
125	12.20	128	2.60
131	2.80	133	33.60½
136	18.05	137	24.80
144	5.40	145	2.25
150	5.20	151	7.00
156	1.80	158	6.60
161	5.00	162	4.40
168	9.50	169	4.80
171	2.60	174	4.80
177	4.80	178	16.20
182	16.00	183	8.20
187	21.60	190	12.20
193	3.40	201	10.20
203	10.05½	205	6.00
209	4.20	213	1.80
217	12.60	218	12.87½
220	2.60	221	1.20
223	16.00	224	6.20
229	4.75	231	4.80
234	2.00	235	6.00
238	780	239	6.75
Viso			1656.58½
Pavieniųjų narių mokėstis.			
S. Indriunas			\$3.00
L. Cekauskas			3.00
S. J. Pempė			2.50
P. Čerėška			2.42
K. Kazlauskas			2.40
P. Mossouris			1.80
S. Rauduvė			2.00
J. D. Tausis			2.00
A. Paškevičius			2.00
K. Cesunas			2.00
M. Kazlauskas			2.25
D. J. Aleksis			1.50
F. Bukšins			1.50
L. Stankunas			1.50
P. Kausius			1.50
A. Maziuka			1.50
J. Zebrauskas			1.50
J. Valck			1.30
A. Lukaitis			1.20
J. Weiner			1.05
P. Kietis			1.00
P. Čerėška			1.00
J. Bulotas			1.00
S. Kazlauskas			1.00
B. Krasauski			1.00
B. Chesunienė			1.00
F. D. Stakvelavičius			1.00
K. P. Simkonis			1.00
J. Čerkauskas			1.00
J. Valinavičius			1.00
P. Kietis			1.00
S. Janulis			1.00
J. Povilaitis			.75
A. Lakitskas			.75
F. Gražys			.75
A. Petraitis			.70
J. Klemanskas			.60
J. F. Dziarvis			.50
Viso			\$53.97
Sąnarių mokėstis i Socialist Party.			
kp.	mok.	kp.	mok.
1	2.90	2	4.20
5	1.28	6	2.40
11	3.40	12	.70
16	.75	17	10.62
19	16.70	21	1.00
26	1.30	29	1.40
32	1.35	33	10.80
39	1.35	40	11.37½
42	2.60	44	1.30
49	2.37½	52	10.40
54	.80	55	2.50
57	1.50	59	2.20
63	1.00	64	7.52
71	6.37½	73	.90
75	1.80	77	1.40
81	5.00	83	.80
86	4.50	87	1.00
95	.90	105	1.35
108	.60	113	.90
123	.40	128	.80
133	4.12½	134	3.75
138	2.00	145	2.25
150	1.00	151	1.10
158	.60	161	.70
169	.30	170	1.10
174	.80	177	.40
183	1.30	186	1.37½
190	5.40	203	2.62½
205	1.13	214	2.28
218	2.87½	221	.20
224	.60	225	1.70
233	1.20	237	1.10
239	3.30		
Viso			\$249.48½
Pavieniai nariai i Soc. Party.			
L. Stankunas			1.20
J. Valck			1.20
K. Valentiniavicius			.84
M. Kazlauskas			.75
F. Bukšins			.70
C. Chesunas			.70
B. Chesunienė			.70
J. Jencūnas			.70
J. Zebrauskas			.70
A. K. Maziuka			.60
A. Lukaitis			.60
J. P. Dziarvis			.50
J. Wayner			.50
P. Kietis			.50
G. Povilaitis			.45
F. D. Stakvelavičius			.45
J. Lapėnas			.40
L. Mikalauskas			.40
T. Bargaila			.40
S. Pempė			.40
A. Lakitskas			.30
C. Lydeka			.30
P. Abraitis			.30

B. Budris	30
F. Gražys	30
J. Bulaw	20
P. Mossouris	20
Viso	\$14.44
"Kovos" prenumerata po \$1.00.	
T. Mašaras, J. Maila, Ed. W. Charnes, 9 kp. L.S.S. Did. Brit., M. Dolon, J. Tiludis, P. G. Aleksynas, P. Kleiva, J. Lunas, J. Žekonas, V. Matijosaitis, J. Sidlauskis, W. Yamšaitis, M. Bigenis, A. Ambrasas, J. Povilaitis, St. Malakovskaitė, S. Krasauskas, S. Praksedas, J. Zembrat, Kaz. Budreika, F. Milčiška, J. Švelna, F. Paserpius, W. J. Dobken, P. Gailunas, F. Filipowich, F. Salaševičius, B. Aleksnis, A. Griubulskas, S. Stankus, N. Balčiūnas, M. Kapickaitė, A. Šilaiškis, M. Stankunas, M. Žilinskienė, D. Guokas, J. Jablonskis, E. Lazaravičiūtė, A. Ūba, A. Mačaitis, J. Maziuka, J. Pohl, J. Vaitiekūnas, J. Buk	

Iš Philadelphijos.

DARBAI BÄCKINĖSE.

Philadelphijos statinių ir kubilų dirbtuvės gavo užsakymą padaryti už \$1,000,000 statinių ir kubilų supilimui parako, kuris siuntinėjama iš Amerikos Francijai, Anglijai ir Rusijai.

DU VYRU PRIE VIENOS PAČIOS.

B. Brockiuniën, kurios vyras buvo pabėgęs ir nesugrįžo per 7 metus, galop, ištėkėjo už tulo Wilkinsono. Bet štai sugrįžta ir pirmasis vyras. Tada antrasis vyras, bijodamas pirmojo, ir paduoda teismui prašymą atsiskyrimo nuo Brockiaus pačios.

GRIEŽS IR SOKS SALIU-NUOSE PO SENOVELI.

Paduota reikalavimas, kad iš saliuočių būtų panaikinta muzika ir merginų su vyrais šokiai. Du teisėjai atmetė reikalavimą. Sakoma, mes nėsame publikos doros cenzoriais.

AREŠTAVO CAMDENO STRAIKIERI.

Petras Bundzius, N. Y. Ship-building Co. darbininkas-straikeris, tapo areštuotas ir pastatytas po \$1,000 kaucijos. Jį kaltina, kad akmeniu uždavęs straiklauziui Cento į galvą. Straiakas tęsiasi jau apie 3 savaites.

APGAVINGAS AUKŲ RINKĖJAS.

Vienas senis pradėjo rinkti aukas Philadelphijos pavargėliams ant duonos, pieno, ledo ir tt. Jis buvo prisidengęs ex-senatoriaus E. L. Tustino vardu. Galiausiai, liko sučiuptas ir nugarbintas cipėn.

PRIGERĖ.

Schuilkill upėj prigėrė tulas Chas. Ritchie, 23 metų amžiaus. Jis su dviem draugais įrėsi laivelį taip smarkiai, kaip tik pajiegt. Laivelis apsisovė. Visi sukrito vandenin. Buvo jau tamsoka. Du liko išgelbėti, o Chas., prastesnis plaukėjas, prigėrė.

VOKIEČIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Pennsylvanijos valstijos vokiečių katalikų federacija ir vokiečių katalikų moterų sąjūdis laikė savo suvažiavimą Metropolitan Opera bute. Priėmė rezoliucijas, reikalaujančias, kad Amerikos valdžia neleistų gauti ginklų ir amunicijos Europon.

NUŽUDĖ TRIS PAČIAS.

Eina teismas tulo G. J. Smith, kuris nužudė vieną po kitai tris savo pačias. Paskutinę pačią prigirdęs vanaoje. Žudynes atliko, norėdamas paimti jų turtą.

BIJOJO TEISMO, NUSINUODIJO.

Gazu užsitraškino tulas Howard, 4532 Smedley St., bijodamas stoti magistrato teismam. Kurin buvo jį padavusi jo moteris.

NORĖJO PAPJAUTI GASPARDINĖ; PAŠAUTAS.

Negras M. Jones norėjo britva papjauti savo gaspardinę. Ta pakėlė truksmą. Pribuvo policmanas McGregor. Negras puolėsi prie policmano, kuris liepė atiduoti britvą. Negras gi bandė ir pačiam policmanui perpjauti pilvą. Policmanas šovė į negras krito mirtinai sužeistas.

PATI MYLI ŠUNIS LABIAU UŽ VYRĄ.

Tulas Chas. H. Freeth įieško persiskyrimo su savo pačia todėl, kad jį perdaug rupinasi savo dviem šunimi ir labiau juos myli, negu savo vyrą.

"KOVOS" SVEČIAI.

"Kovos" redakcijoj lankėsi drg. D. J. Klinga, žinomas lietuvių soc. kalbėtojas. Jis dabar kalba rajonų maršrutuose. Drg. Klinga nepersenai sugrįžo iš Lietuvos. Jei būtų ten ilgiau užsibuvęs, gal būtų buvęs paimtas karėn. Drg. Degutis, važiuodamas iš Minersvillės, Pa., į Elizabeth, N. J., paviešėjo ketvirtą dienų Philadelphijoj ir lankėsi "Kovos" redakcijoj.

CHESTERIO SOC. PRAKALBOS.

Praeitą sekmadienį drg. Klinga kalbėjo Chesteryj, kur jam parengė prakalbas vietinė kuopa. Apart drg. Klingos, kalbėjo dar "Kovos" redaktorius Smelstorius. Publikos buvo apie 100 ypatų.

MIRĖ BRAZDŽIONIS.

Mirė senas Philadelphijos lietuvis Brazdžionis, Republikonų klubo prižiūrėtojas — vačmanas. Turėjo apie 55 metus amžiaus. Perdaug įsigerdavo. Todėl gal ir mirė.

Per naktį svečiavosi pas vieną lietuvių saliuoninką. Paryčiais parėjęs atsigulė ir jau nebeat-sikėlė. Vakare nuėjo jo butyti, o-gi jau atšalęs...

1 KP. CHORO NARIAMS.

15 d. liepos įvyks 1 kp. Choro narių pusmetinis susirinkimas, 8 val. vakare, Lietuvių Republikonų klubo svetainėje, 322 N. 9th St. Komitetas.

VAIKŲ PLĖSIKŲ ORGANIZACIJA.

Vakarinė dalyje Philadelphijos buvo susiorganizavusi paugėjusių vaikų-plėšikų draugija vardu "Knock 'Em Dead Gang".

Draugijos tikslas—apiplėšti turtingus namus, kurių savininkai vasarą išvažiuoja ant vakacijų. Policija areštavo keturius tos organizacijos vadovus, turtingų ir Philadelphijoj žinomų tėvų vaikus.

Ta jaunų plėšikų organizacija nepasitenkino namų išplėšimais, bet vogė automobilius ir apiplėšinėjo brangių daiktų krautuves.

IŠVOGĖ UŽ \$10,000 BRANGAKMENIŲ.

Nežinomi vagis apvogė Hertzo brangakmenių krautuvę, 13 ir Chestnut gatv., ant \$10,000. Policija ir detektvai įieško dviejų italų vyrų, dviejų moterų ir vieno vaiko, kuriuos nuziuriavystėje.

NORĖJO VALGYTI, DAUŽO LANGUS.

"Aš norėjau, kad mane, bro-lau, areštuotum. Aš noriu valgyti", tarė apšepęs viduramžis žmogus, kada atėjo jį areštuoti policmanas už išdauzymą krautuvės langą, 716 Market g. Žmogelis senai jau buvo be darbo. Porą dienų buvo nevalgęs. Norėjo nors kalėjime gaut užkąsti. Tapo nuvežtas policijos nuovadon, kur, be abejo, gavo užvalgyti.

DIDELI GAISRAI.

Kilo didelis gaisras iš nežinomos priežasties. Sudėgė Harrison Brothers' didelę daų dirbtuvę palei Schuylkill upę. Darbininkai girdėjo didelę eksplozija pirm gaisrui prasidedant. Gaisras padarė nuostolių už \$10,000.

Tą pačią dieną atsitiko kitas didelis gaisras, kuris padarė blėdies ant \$50,000. Tai buvo gaisras. Penna. geležinkelio freitų stoties, ant Front ir Ellsworth gatvių.

ATSIDARĖ SIUTŲ KLUBAS.

S. Puryėnas ir L. Kamantauskas, 436 N. 9th St., atidarė siutų klubą, kur galima gauti siutų ar overkotą visai pigiai.

Tąsa nuo pirmo psul.

Iš Lietuvos

LIETUVOS KARALIUS.

Rusų laikraštis "Novoje Vremia" praneša, buk vokiečių valdžia jau paskyrusi Lietuvai ir karalių. Juomi busias kaizerio sunus Joachimias.

JAU VERCIA LIETUVIUS VOKIŠKAI MOKINTIS.

Naumiestyje (Suvalkų gubernijoj) vokiečiai jau užvedė priverstiną vaikų mokimą vokiškai.

VIEKŠNIAI.

Vokiečiams užėmus šį miestelį, išdegė jame visas plotas nuo bažnyčios iki rinkos. Nukentėjo 120 krikščionių ir apie trigubai tiek žydų.

KEDAINIAI.

Pabėgėliai pasakoja, kad Kedainių apielinkėje jie matę netik vokiečių kareivių, bet austrų ir Bosnijos turkų.

KURSĖNAI.

Kauno gub., Šiaulių pav. — Miestelis sudėgė beveik visas, nenukentėjo tik 1-2 gatvės ir dar keli namai miestelio pakraštyje. Kai-kurie namai visiškai sudėgė. Nesenai netoli miestelio buvo bailsūs mušiai; bet žmonių mušio laiku miestelyje jau beveik neliko. Mat, vokiečiai buvo išanksto žmonėms pranešę išsidanginti. Mušiai prasidėjus nušauta viena senutė ir viena mergaitė.

KLIKONIAI.

Kauno gub. Šiaulių apskr. Vokiečių orlaiviai aplankė ir mūšų miestelį bent kelis kartus. Gegužės 11 d. numetė kelias bombas, bet jos nesprogo. Ukininkas Udris mėgino vieną bombą atidaryti. Bekrapštant bomba truko ir sudraskė Udriui rankas ir kojas. Nelaimingasai tuoj mirė. Panašių atsitikimų buvo ir kitose vietose. Taigi, atsargiau su tokiais daiktais.

Nuo Administracijos

Susimildamos kuopos prižiūrėkite savo sekretorius. Tik pažiūrėkite, kada mums prisiūnia naujų narių aplikacijas. Tie draugai, naujai prisirašę, o negaudami "Kovos" per mėnesį laiko, kagi jie gali mislyti apie mus? Netekę kantrybės, išstojai ir ant pačios "Kovos" tas labai blogai atsiliepa. Štai jie:

Prie 34 kp. prisirašę drgg.: Garbačas ir J. Zemaitis 6 d. birželio, o aplikacijas gavome 5 d. liepos (draugai negavo "Kovos" per čielą mėnesį).

Prie 58 kp. prisirašę drgg.: Rimkevičius, Pakšys, Marcinkevičius, J. Pakšys ir A. Pakšys, — visi prisirašę 15 d. birželio, o aplikacijas gavome 5 d. liepos (per 20 dienų negavo tie draugai "Kovos").

Prie 160 kuopos prisirašę drgg.: Chapas, Gailius, Chigas, Ambrazas, Shupelis, Galcis ir Shileikis — visi prisirašę 20 d. birželio, o aplikacijas gavome 30 d. birželio (per 10 dienų negavo "Kovos").

Dar reikis žinoti, kad jeigu aplikacijos ateina pas mus prieš sešėdė, tai tie draugai gauna tos nedėlios "Kovą", bet jeigu vėliaus, tai negauna iki kitai nedėliai. Kuomet sekretoriai išlaiko aplikacijas po 2 nedėles (mažiausia) ir pas mus išguli vieną nedėlę — tai nariai negauna "Kovos" per 3 nedėles.

Susimildami darbuokitės vikriau, nes taip dirbdami puldote "Kovos" įtekme jaunų draugų tarpe.

Pranešimai:

Visų kuopų sekretorius išsiuntinėjome laiškus, i kuriuos kuopos privalo atkreipti daugiausia atydos ir stengtis pildyti, tai, kas ten bus kalbama.

Dabar atspausdinome ant naujo preso puikių paveikslų, kurie papuošia ir prastą kambarį. Pavėlikas iš karės lauko, Proletariatias ir Socializmas, ir Revoliucijos Gimimo Momentas. Visi 3 paveiksiai kaštuoja tik 25c.

Pereitą savaitę "Kovą" gavo daug naujų lenygu "Keleivio" ir "Laisvės" išleisčių. Reikalui esant, kreipkitės prie "Kovos".

ADMINISTR. ATSAKYMAI. 59 kp. sekretoriui. Apgarsinimas atėjo pervėlai, todėl negalėjome i-dėti i 27 "Kovos" num. Drg. Čepuliu. Viskas gerai. Pagarsinsime vėliaus. St. Garbačas. Sekretorius prisiūnia jū aplikaciją ir adresą tik 5 d. liepos. Todėl ir "Kovą" pradė-

jome siuntinėti su šiuo mėnesiu. Mes nekalti, kad jusų sekretorius nuo 6 d. birželio neprisiuntė aplikacijos iki 5 d. liepos.

P. Yurkšui. Darome visokius spaudos darbus: lietuviškus, angliškų, lenkiškų ir kitomis kalbomis. Platesnės žinias pranešime laišku.

J. Dabrin. Žinoma, kad "Kovos" spaustuvej dirba unijistai darbininkai, todėl ir spaudos darbai privalo but atiduoti "Kovai".

A. Dambrauskui. Adresą siuntėme, tai atvirutė sugrįžo. Štai jusų reikalaujamas draugas: D. Kasparka, 192 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Ig. Dura. Laišką pasiuntėme drg. Dėdynui. Gal redakcijos turi klaidą. Juk Dėdynas laikraščio neisleidžia.

AUKOS "KOVAI".

Gauta nuo "Kovos" atsiūtakimas. 9 d. liepos 52 kp. per susirinkimą draugai suaukavo šias aukas "Kovos" parėmimui: aukavo: C. J. Baranauskas F. Karnauskas, J. Petrika, A. C. Herman, M. M. Račiūtė po 25c. Smulkių aukų 89c. Viso \$2.14. Išėmus 4c pasiuntimo lėšų lieka \$2.10

Aparto to kuopa pasizadėjo ir toliau remti. C. J. Baranauskas.

Gerb. "Kovos" adm.

Šiuomi prisiūnciu \$1.00 aukų "Kovos" fondan ir pasižadu užsidėt extra mokestj po 50c ant mėnesio iki nepagerės Sąjungos izdas. Aš manau, kad ir daugiau atsiras sąjungiečių, kurie padarys tą patį. Draugai, parodykim daugiau ištikimybės savo idejai ir organizacijai. Senas Sąjungietis.

AUKOS KANKINIAMS.

Gerbiama "Kovos" adm. Šia prisiūnciu čekj ant 11 dolerių aukų del politiška prasikaltusių Rusijoj. Šitos aukos buvo surinktos per LSS. 170 kuopos ir 158 kuopos šeimyniška pikniką, tai yra pelnas nuo pikniko \$8.00 ir 3.10 aukų surinkta. Viso kartu \$11.10; atėmus 10c prisiuntimo lėšų, lieka \$11.00. Taigi malonėkite perduot štuos pinigūs R. R. ir K. S. izdininkui drg. Ramanauskui. Draugiškai, J. Puišis.

CIA APGARSINIMAS.

Jieškau lietuvių apgyventos vietos koku 1000, kur galėtų gyvuot lietuviška barbernė. Už teisingą pranešimą tinkamos vietos skiriu \$5.00 dovanų.

K. Valentukevičius, 102 Grand St., Brooklyn, N. Y. (34)

PAJIESKOJMAI.

Pajieškau Jono Galkausko, kuris pagyvenęs pas mane 3 nedėlias—prasišalino. Su jo prasišalimu, prapuolė mano laikrodėlis ir pinigai. Jeigu kas apie jį žino, ar jis pats, lai atsišaukia. Jis gyveno Pittsburge ir dabar, turbūt ten išvažiuo. Duokite žinią šiuom adresu:

Kazimieras Gutonis, 347 N. 9th St., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Gruzdzio ir Petro Gruzdzio. Paeina iš Kauno gub. Raseinių pav., parapijos ir valsč. Veveržėnų. Girdėjau, kad gyvena Philadelphijoj, Pa. Meldžiu žinančių juodu man pranešti, arba jys patj atsišaukit ant šio adreso:

F. Gruzdis, P. O. Box 212, Westville, Ill.

Pajieškau savo brolio Prano Daugelo. Pirmiau gyveno Detroit, Mich. po num. 329 Springwell Ave., o dabar nežinau kur randasi. Turiu labai svarbų reikalą. Malonėkite atsišaukti, arba kas žinot jį, pranešti, už ką busiu labai dėkingas. George I. Daugela, 33 R. R. Hill St., Waterbury, Conn.

LSS. 3 KP. DRAUGŲ ATYDAI.

Pranešu draugams ir draugėms, kad yra nutarta surengti išvažiavimą į Garfield parką. Išvažiavimas atsisbus 18 d. liepos nuo 10 val. ryto. Vážiuokit Broadway karu, klauskit kur reikia persėst. — J. Dovidaitis.

STOUGHTON, MASS.

Atydai LSS. 86 kuopos draugams. Šiuomi pranešu, jogei 86 kp. mėnesinis susirinkimas atsisbus liepos 18 d. nedėlioje, popietų, kaip 1 val. Todėlei malonėkit visi atsilankyti, bus daug svarbių reikalų. Antra, nepamirškite, kad likosi nutarta susirinkimai laikyti vieną kartą mėnesyje, po 15-tos tos nedėliaj po pietų 1 val. Tas nutarimas paliko ant neapbrėžiuoto laiko, kadangi karščiams praėjus turėsim po senovei laikyti dusek mėnesij. Kurie draugai neužsimokėjot į Soc. Partija, ir šiaip kurių užvilktos mokestj, malonėkite ateiti ir atsilgynti mokestis, kitaip busime priversti sustabdyti "Kovą". Todėlgi dar kartą meldžiu visų, kad turėtumėt atmintj atsilankyti. Draugiškai — Org. S. A. Milčius.

Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausly linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiūnia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodama geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Užsirašykite
Pirmą Lietuvų Dienraštį
"NAUJIENOS"
Kuris jau eina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujausias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelai iš viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dyasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų, žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienio ypatos ir darymui pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Pačiu siūnciant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šią blanką ir pristyk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Wabash St., Chicago, Ill.
Šiuomi prisiūnciu \$ _____ už "NAUJIENAS" _____ metus ir meldžiu jas siųsti šiuo adresu:

K. 10

Naujai išėjo iš spaudos
Alenos Kuršaičiūtės, M.D., sutaisyta knygelė:
Kaip mus apvagia

Šią knygelę patariame perskaityti kiekvienam darbininkui ar darbininkei.

Reikalaukite: Kaina tik 15c.

"Kova"
229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

Popieriuokite Savo Stubas Ant Vasaros.

Popieruoju stubas netik Philadelphijoj, bet ir apie linkės miestukuose. Parašykite laišką, o gausite atsakymą ir kainą.

Darbą atlieku atsakanciai. Popieros neatšoka ir nešunta. Mokinausi popierauti kambarius Kurliandijoj ir Amerikoje. Reikalui esant kreipkitės laišku ar ypatingai:

FRANK ŠLEZAS
1028 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

STEBĖTAS ISRADIMAS
ATRASTAS.

DEGTINĖ PADARYTA NAUJU BUDU
IR NAUJAI PABUDAVOTU APARATU.

Po daugelio metų kovos mums pasisekė atrasti naują būdą padaryti Degtinės ir BRANDĖS, kuri viršija visas kitas kada-nors pirmiau darytas savo skoniu, gerumu ir sveikumu. Tai yra stebuklas. Jūs nenorėsite jokios kitos, jeigu syki pamėginsite šitos. Paragauk, pirm negu pirksi. Išmėgink jąją.

JACOB CARTUN
401-3-5 SOUTH ST., PHILADA.